Бутун дунё пролетарлари, бирлашингиз!

ТОШКЕНТ ОҚШОМИ

№ 85 (2373). ПАЙШАНБА 11 АПРЕЛЬ, 1974 й.
Газета 1966 йил 1 июлдан чиқа бошлади.
Баҳоси 2 тийин.

ЎЗБЕКИСТОН КП ТОШКЕНТ ШАҲАР КОМИТЕТИ ВА ТОШКЕНТ ШАҲАР СОВЕТИНИНГ ОРГАНИ

Тонгги газеталарда

◆ КПСС Марказий Комитети Сиёсий бюросининг аъзоси, СССР Олий Совети Президиумининг Раиси Н. В. Подгорний 10 апрелда Кремлда КПСС Марказий Комитети Сиёсий бюросининг аъзоси, СССР Министрлар Совети Раисининг ўринбосари К. Т. Мазуровга Ленин ордени ва Социалистик Меҳнат Қаҳрамонининг «Урoқ ва Болға» олтин медалини топширди. К. Т. Мазуров Коммунистик партия ва Совет давлати олдидаги улкан хизматлари ва туғилган кунига 60 йил тўлиши муносабати билан СССР Олий Совети Президиумининг фармонига мувофиқ ана шу юксак мукофотга сазовор бўлган эди.

◆ СССР Олий Совети Президиумининг Раиси Н. В. Подгорний Сомали Демократик Республикаси ташқи ишлар давлат секретари, Африка бирлиги ташкилоти озодлик комитети раиси Умар Артех Ғолиб бошчилигида Совет Иттифоқига расмий визит билан келган шу комитет делегациясини 9 апрелда Кремлда қабул қилди.

САНОАТ НЕГИЗИГА

Тожикистон, Туркманистон ва Ўзбекистон олимларининг Тошкентда бўлиб ўтган Ўрта Осиё кенгаши саноат технологиясини чорвачиликка жорий этиш масаласига бағишланди. Ленин орденли В. И. Ленин номидаги Бутуниттифоқ қишлоқ хўжалик фанлари академиясининг Ўрта Осиё бўлими уюштирган ана шу кенгаш қатнашчилари КПСС Марказий Комитети 1973 йил декабрь Пленумининг қарорлари, қўриқ ерлар ўзлаштирила бошланганлигининг 20 йиллигига бағишланиб Олмаотада ўтказилган тантанали мажлисда КПСС Марказий Комитетининг бош секретари ўртоқ Л. И. Брежнев сўзлаган нутқда баён этилган қоидалар ва хулосалар асосида чорвачилик маҳсулотлари етиштиришни янада кўпайтириш вазифаларини муҳокама қилдилар.

Чорвачиликни саноат негизига ўтказиш юзасидан олиб борилаётган тадқиқотларни, колхоз ва совхозлар учун илмий асосланган тавсияномалар ишлаб чиқишни жадаллаштириш йўллари белгиланди.

(ЎзТАГ).

ВЛКСМ аъзоси, коммунистик меҳнат зарбдори Сабиҳа Пўлатова шаҳримиздаги тажриба-пиллакашлик фабрикасида ишлайди. У кунлик нормасини 110 процентдан ошириб бажариб келмоқда. Сабиҳа Низомий номли педагогика институти педагогика факультетида ишдан ажралмаган ҳолда ўқимоқда.

И. Шоиноғомов фотоси.

20 апрель „Қизил шанбалик"

ҲАММА БИР КИШИДЕК

Пластмасса буюмлари заводи ишчилари ҳам меҳнат байрамига намунали тайёргарлик кўришяпти.

— Шу куни биз кун бўйи фидокорона меҳнат қилиб, 40 минг сўмлик маҳсулот ишлаб чиқарамиз, — дейди завод касаба союз комитетининг раиси, корхонада шанбаликни ўтказиш бўйича тузилган штаб аъзоси Х. Одилова. — Бундан ташқари, корхона территориясида ободончилик ишларини олиб борамиз. Завод ҳовлиси тартибга келтирилиб, гулзорлар ташкил этилади, кўплаб мевали ва манзарали дарахтлар ўтқазилади, 1800 погон-метр ариқ ва зовурлар тозаланади, 3 тонна металл парчалари тўпланиб, тайёрлов пунктларига жўнатилади.

Шу кунги иш ҳақидан тушган 3500 сўм маблағ беш йиллик фондига топширилади.

АНЪАНАГА САДОҚАТ

Беш йилликнинг белгиловчи йилида шаҳримиз ишчилари «Буюк почин»га содиқликларини изҳор этиб, меҳнат байрамини кўтаринкилик билан ўтказишга қарор қилдилар.

— Шу кунларда бизнинг корхонамизда ҳам шанбаликка қизғин тайёргарлик кўрилаяпти,— дейди экскаватор ремонти тажриба-механика заводи директори Р. Ҳасанов.— Ремонтчиларимиз шаҳримиздаги «Компрессор», Октябрь революцияси номидаги тепловоз-вагон-ремонти заводи ва трикотаж фирмаси ишчи коллективлари бошлаган қимматли ташаббусга биринчилар қаторида қўшилишди. Ҳар йили заводимизда ўтказиладиган шанбаликлар ҳақиқий меҳнат байрамига айланиб кетади. Бу йил ҳам худди шундай бўлади. Заводда шанбаликни ўтказиш бўйича штаб тузилди. Штаб аъзолари корхонамиз ишчиларининг шу куни бажарадиган ишлари режасини тузиб чиқишди. 20 апрель куни биз 10 минг сўмлик маҳсулот тайёрлаймиз.

Завод 1, 5-цехлари, қуюв цехи ишчиларининг шанбаликда қиладиган юмушлари, айниқса салмоқлидир.

ТЕМИРЙЎЛЧИЛАР АҲДИ

Тошкент темир йўл бўлинмаси коллективи коммунистик шанбаликни намунали ўтказиш учун тайёргарлик кўрмоқда. Бўлинмадан 12 минг киши меҳнат байрамида қатнашади. Улар асосан ўз меҳнат постларида ишлайдилар. Жумладан, 11 та тепловоз жорий ремонтдан чиқарилади. Шунингдек, 150 вагонга юк ортилиб, қирқ вагондан юк туширилади.

Темирйўлчилар қизил шанбалик кунида янада ҳамжиҳатлик билан ишлаб, 30 тоннадан зиёд метал-лом йиғадилар. Заводлардаги станоклар бўялади. Машинистлар бешта пассажир поезди ва 15 юк поездини бепул бошқарадилар.

Тошкент темирйўлчилари меҳнат байрамида шаҳримизни кўкаламзорлаштириш ва ободонлаштириш ишларида ҳам актив қатнашишга қарор қилишди. Улар шу куни завод территориялари ҳамда шаҳримиз хиёбонларига бир неча юз дарахт ва гул кўчатлари ўтқазадилар. Ариқ ва йўлкалар арасталанади.

Темирйўлчилар шанбалик кунидаги иш ҳақидан 6,5 минг сўмни беш йиллик жамғармасига ўтказишга аҳд қилишди.

БЕШ ЙИЛЛИК ФОНДИГА

Кўпчилик корхоналар қатори Модалар уйи тикувчилари ҳам В. И. Ленин туғилган куннинг 104 йиллигини ҳамда Ўзбекистон ССР ва республика Компартияси ярим асрлик юбилейи шарафига бағишланган Қизил шанбаликка катта тайёргарлик кўрмоқдалар.

20 апрелда Модалар уйининг 730 дан зиёд инженер-техник ходими ва тикувчиси иш жойларида меҳнат қилади. Улар шу куни 15 минг сўмлик маҳсулот ишлаб чиқарадилар. 2 минг сўмлик маҳсулот тежалган электр энергия ҳисобига тайёрланади.

Модалар уйининг моҳир чеварлари меҳнат байрами кунида 450 та ҳар хил турдаги кийим-кечаклар тикадилар. Шунингдек, корхона колективи ободонлаштириш ишлари билан шуғулланади. Улар шаҳримиз кўчаларига 100 туп мевали ва манзарали, 10 минг тупдан зиёд гул кўчати ўтқазадилар.

Чеварлар меҳнат байрамида ишланган маблағнинг 2 минг сўмини беш йиллик фондига ўтказишга аҳд қилишди.

МУСОБАҚА ИЛҒОРЛАРИ

Меҳнат Қизил Байроқ орденли тўқимачилик комбинати коллективи 1 кварталда самарали натижаларни қўлга киритди. Айниқса, мартда маҳсулот ишлаб чиқариш плани ҳамма корхоналарда ошириб бажарилди. Бу ойда маҳсулот реализация плани бутун комбинатда 101,8 процент миқдорида адо этилди.

Комбинат коллективи биринчи квартал маҳсулот реализацияси планини 101,1 процентга уддалади. Биринчи кварталда планга қўшимча 512 минг сўмлик маҳсулот реализация қилинди. Калава бўйича топшириқ 58,8 тоннага, ип бўйича 1821 минг ғалтакка ошириб бажарилди. Корхона касаба союз комитети ўтган ой социалистик мусобақаси илғорларига пул мукофоти топширди.

Лойиҳа қувватига эришилди

Тошкент гўшт-суяк уни экспериментал заводи лойиҳадаги қувватга эришди. Бултур декабрда ишга тушган корхона ҳозир ҳар сменада 12 центнердан ем ишлаб чиқармоқда. Биринчи кварталда пландаги 770 центнер ўрнига 930 центнер ун тайёрланди.

Гўшт комбинатлари, паррандачилик фабрикалари, қушхоналар, озиқ-овқат саноати корхоналарининг чиқити ушбу завод учун хом ашё бўлиб хизмат қилэди.

Экспериментал завод — шу соҳада биринчи марта табиий газ билан ишлаётган автоматлашган корхонадир. Унинг машина ускуналари Болгария Халқ Республикасидан келтирилди. Машиналар хом ашёни туйиб, қоради ва тегирмонга қоплаб жўнатиб туради. Тегирмонда эса омухта ем тайёрланади. Кейинчалик республиканинг консерва ва вино корхоналари юборадиган сабзавот, ҳўл мева ва узум чиқитларидан ҳам шундай ун тайёрлаш мўлжалланмоқда.

Чиқитдан фойдаланиш Ўзбекистонда чорвачилик озуқа базасини мустаҳкамлаш йўлларидан биридир. Тўққизинчи беш йиллик мобайнида Бухоро ва Фарғона областларида шундай заводлар қуриш, Қашқадарё ва Жиззах областларида эса қура бошлаш мўлжалланади. Шу корхоналарнинг ҳаммаси қардош Болгариянинг София ва Хасково заводларидаги машинасозлар тайёрлаган техника билан ускуналанади.

Диққат, янгилик!

Маданият уйи иш бошлади

Куни-кеча Ц-27 кварталида Октябрь район маданият бўлимига қарашли 3-маданият уйи иш бошлади.

Ўзининг дилрабо куй, қўшиқ ва рақслари билан районда томошабинларга таниш бўлиб қолган «Баёт» ашула ва рақс ансамбли студияси янги даргоҳда биринчи машғулотларини бошлаб юборди. Бичиш-тикиш тўгараги, машинкада ёзув, фотостудия, рассомчилик, болалар ансамбли, драма, рақс ва миллий музика ансамбллари тўгараклари ҳозир ишга тушиш олдида турибди. Бинонинг барча хоналари янги типдаги қимматбаҳо мебеллар ва бошқа маданий жиҳозлар билан безатилган. Шунингдек, маданият уйи ходимлари маҳалла ва кўп қаватли биноларда яшовчи аҳоли ўртасида ўтказиладиган иш планларини тузиб чиқди.

Г. РАҲМОНОВА,
Қ. ИСОХОНОВ.

Коммунистик меҳнат зарбдори Жалил Файзиев 30 йилдан буён «Ўзбексельмаш» заводининг 1-цехида токарь бўлиб ишлайди. У ёш ишчиларнинг дўсти ва устози, смена-ойлик топшириқларини 1,5 баробар бажаради.

СУРАТДА: Ж. Файзиев.

КОЛХОЗЧИЛАР МЕҲМОНИ

Юқори Чирчиқ районидаги «Политотдел» колхозининг маданият саройида деҳқонларнинг «Нодирабегим» фильмини яратувчилар билан — режиссёр, Социалистик Меҳнат Қаҳрамони Комил Ёрматов, фильм оператори Мирон Пенсон, Ўзбекистон ССРда хизмат кўрсатган артист Турғун Азизов ва артист Абдужалил Бўрибоевлар билан учрашуви бўлиб ўтди. Улар дала меҳнатчилари ҳузурида меҳмон бўлдилар. Кинематографчилар билан учрашув — колхознинг маданиятни ривожлантириш планида кўзда тутилган кўпгина тадбирлардан биридир.

Ҳамза номли Ўзбек академик драма театрининг, Тошкентдаги «Ёш гвардия» театрининг, Ёш томошабинлар республика рус театрининг артистлари политотделликлар ҳузурига тез-тез келиб турадилар.

Колхоз ўзининг суратлар галереясига эга. Бу ерда ўз ижодини дала меҳнатчиларига бағишлаган рассом Николай Пак билан учрашув ўтказилди, шунингдек «Ер ва одамлар» деб аталган республика кўчма бадиий виставкаси намойиш қилинди.

Бу йил М. Горький номли драма театрининг коллективи колхозчилар ҳузурида меҳмон бўлади. Муқимий номли музикали театрнинг ва «Ёш гвардия» театрининг артистлари «Политотдел» колхозининг олис «Учинчи интернационал» участкасида концерт қўйиб берадилар.

Пойтахтимиз гўзал ва кўкаламзор бўлсин!

ДЕПУТАТЛАР ЁРДАМИДА

Октябрь район меҳнаткашларининг барча тошкентликларга қарата республикамиз пойтахтини боғ-шаҳарга айлантириш борасидаги мурожаатига сергелиликлар кўчат ўтқазиш планини муддатидан олдин бажариш, ободончилик ишларини қизитиб юбориш билан жавоб қайтардилар. Маҳаллалар аҳолиси кучи билан 17 минг метр ирригация шохобчалари ремонт қилинди, ташкилот ва ўқув юртлари ҳамда корхона коллективлари 15 минг метр ариқларни тозаладилар.

— Аҳолини умумхалқ ҳашарига актив жалб этишда район Советн депутатлари бизга яқиндан ёрдам кўрсатишди. Улар шанба ва якшанба кунлари меҳнат қилиб, ўзларининг ибратли ишлари билан районимиз меҳнаткашларини ҳашарга ундашди, — дейди ободончилик бошқармаси бошлиғи К. Абдулғозиев.

Бугун районда ирригация шохобчаларини тозалаш ниҳоясига етди. 7 минг метр магистраль каналлар ва 112 минг метр ариқ фойдаланишга тайёр.

Яхшидан боғ қолади

КЎЧАТ ЎТҚАЗИШНИНГ БОРИШИ ТЎҒРИСИДА 8 АПРЕЛГАЧА БЎЛГАН МАЪЛУМОТ

Биринчи стун— кўчат ўтқазиш плани (минг туп ҳисобида), иккинчи стун — икки ойлик бошидан бери ўтқазилган дарахтлар, учинчи стун— яшил тўсиқлар ўтқазиш плани (минг туп ҳисобида), тўртинчи стун — икки ойлик бошидан бери ўтқазилган яшил тўсиқлар, бешинчи стун — бажарилиш проценти, олтинчи стун— сайҳонликларни ўзлаштириш плани (дона ҳисобида), еттинчи стун — амалда бажарилгани.

Киров райони	78	80,6	78	104,3	118	6	4
Октябрь райони	95	106	60	84	122	1	1
Куйбишев райони	84	84	63	73	106	13	13
Чилонзор райони	76	76,4	58	70	109	6	6
Ленин райони	80	80,5	65	74	106	5	5
Ҳамза райони	75	78	51	83	127	8	7
Фрунзе райони	61	62	52	60	108	2	2
Собир Раҳимов райони	68	71	47	51,2	106	4	4
Сергели райони	61	65,1	46	53	111	2	2
ШАҲАР БЎЙИЧА (шаҳар ижроия комитети системасининг барча ташкилотлари бўйича)	800	843,3	800	1037,3	117	47	44

Кўкаламзорлаштириш икки ойлиги ниҳоясига етай деб қолди. Ҳозирги пайтда энг асосий масала — ўтқазилган кўчатларни омон сақлаб қолиш. Бунинг учун эса суғориш тармоқларини тайёрлаш ишини охирига етказиш зарур. Ҳар бир янги хиёбон, кўкаламзор зона сув билан таъминланиши керак.

ТАЙЁРГАРЛИК ҚИЗҒИН

«Победа» истироҳат боғи коллективи бу йилги мавсумга қизғин тайёргарлик кўрди. Улар ўтган йили ўтқазилган дарахт ва ранг-баранг гулларни парвариш қилиш билан бирга яна 300 туп дарахт ва 1400 яшил тўсиқлар экишди. Айни кунларда истироҳат боғидаги ошхона, кафе, ёзги эстрада зали ва аттракционлар ремонтдан чиқарилмоқда. 38 гектар ерни ташкил қилган боғда бу йилдан бошлаб, 80 ўринлик янги айлана аттракцион ишга топширилади.

Парк В. И. Ленин туғилган куннинг 104 йиллиги кунида ҳамшаҳарларимизни қабул қилади.

Бугун истироҳат боғи меҳнаткашларининг ободончилик ва кўкаламзорлаштириш ойлигида ўтқазган гуллари 5 минг донага етди.

Октябрь районининг меҳнаткашлари кўкламги ободонлаштириш ва кўкаламзорлаштириш тадбирларини давом эттирмоқдалар.

СУРАТДА: райондаги бадиий буюмлар фабрикасининг чеварлари «Марказ-13» кварталида шанбалик ўтказишяпти.

М. Нуриддинов фотолари.

Юбилейга бағишланади

Ўтган куни Тошкентда ёш олимларнинг санъат масалалари бўйича илмий-назарий конференцияси очилди. Ўзбекистон ССР ва Ўзбекистон Компартиясининг 50 йиллигига бағишланган бу конференция программасида архитектура, театр, тасвирий санъат ва бошқа санъат турларини ривожлантириш проблемалари бор.

Конференция 12 апрелгача давом этади.

(ЎзТАГ).

Боку кинофестивали

Шу ҳафтада Совет Озарбайжони пойтахти Боку шаҳрида Бутуниттифоқ VII кинофестивали тантанали очилади. Санъат байрамига Ўзбекистон киночилари ҳам таклиф қилинган.

Кеча БОКУ КИНОФЕСТИВАЛИДА НАМОЙИШ ЭТИЛАДИГАН ЎЗБЕК ФИЛЬМЛАРИ ЖЎНАТИЛДИ.

Шу муносабат билан, Ўзбекистон ССР Министрлар Совети кинематография давлат комитети раиси ўринбосари К. Х. Эргашев ана шу фестиваль ҳақида гапириб берди.

— Бу кинофестиваль олдига қўйилган вазифа совет кино санъатининг энг яхши асарларини пропаганда қилишдир. Шунинг учун ҳам, унинг репертуарига киритилган асарлар томошабинлар ва жамоатчиликни ўз эътиборга тортиши шубҳасиз. Фестиваль программасидан мамлакатимиз киностудияларида 1973 йилда тайёрланган ва Бутуниттифоқ экранига қабул қилинган асарлар ўрин олган.

Ҳар бир киностудия конкурсга биттадан бадиий фильм тақдим қилади. Ўзбекистон киночилари бу фестивалда режиссёр Эльёр Эшмуҳамедовнинг «Учрашувлар ва айрилиқлар» фильмини намойиш қиладилар. Фильм сценарийсини Э. Эшмуҳамедов кинодраматург О. Агишев билан ҳамкорликда ёзган. Асар ўзбек йигити Рустамнинг Мюнхен шаҳрида узоқ муддатли хизмат командировкасида бўлиши ва ўз уйига қайтгач она Ватанига бўлган чексиз муҳаббати ҳақида ҳикоя қилади. Фильм Москвадаги кино уйида ҳам муваффақият билан намойиш қилинди.

Боку кинофестивалига иккита ҳужжатли киноленга ҳам жўнатилди. Улар кинорежиссёрлар Н. Отауллаеванинг «Ўзбекистон, 1924—1930 йиллар», Т. Каиповнинг «Қайноқ дамлар» асарларидир. Бу фильмлар Ўзбекистон ССРнинг ташкил қилиниши, социализм пойдеворининг мустаҳкамланиш даврлари, ҳозирги пайтда корхоналарда олиб борилаётган қизғин социалистик мусобақалар ҳақида ҳикоя қилади.

Шунингдек, «Велосипедчи қандай қочиб кетди» деган қўғирчоқ фильми ҳам кўрсатилади.

• Хоккей

ЧССР ХОККЕЙЧИЛАРИ ПЕШҚАДАМ

Бугун Польша — ГДР командаларининг учрашуви билан Хельсинкида шайбали хоккей бўйича жаҳон ва Европа чемпионатининг навбатдаги тури бошланади.

Кеча эса ниҳоятда ҳамжиҳатлик ва кўтаринкилик билан ўйнаган Чехословакия терма командаси совет хоккейчиларини 7:2 ҳисобида мағлубиятга учратиб, турнирнинг ягона пешқадами бўлиб олди. Бу учрашувда жаҳон чемпионларини таниб бўлмас эди. Совет хоккейчилари ниҳоятда чарчаган, учрашувнинг натижаси улар учун аҳамиятсиздек туюларда.

Кескин кураш вазиятида ўтган Финляндия-Швеция учрашуви 3:3 ҳисобида тугади.

ЁШ ТАЛАНТЛАР КЎРИГИ

Шаҳар комсомол комитети Ўзбекистон ССР ва республика Компартиясининг 50 йиллигига бағишлаб ёш талантлар кўригини ўтказишни давом эттирмоқда.

Куни кеча «Билим»лар уйи шаҳримиз корхоналари, олий ўқув юртлари ҳамда ўрта мактабларнинг бадиий ҳаваскорлик қатнашчилари билан гавжум бўлди. Талантлар кўригида 40 га яқин коллектив иштирок этди.

Ёш талантлар шаҳар кўрик конкурсида «Радуга» вокал ансамбли, «Средазгипровод х л о пок» трестининг «Бахши», Куйбишев номли маданият уйи ҳамда «Ташкенткабель» заводи бадиий ҳаваскорлик тўгараги қатнашчилари ғолиб бўлдилар.

МУКОФОТ ТОПШИРИЛДИ

10 апрелда қозоқ цирк коллективининг артистлари Ўзбекистон ССР Олий Совети Президиумига келишди. Бу коллективга тантанали вазиятда республика Олий Совети Президиумининг Фахрий ёрлиғи топширилди. Тошкентда цирк коллективи қардош маданиятларни ўзаро бойитишда муҳим роль ўйнеган гастролларни муваффақиятли ўтказганлиги, кўп миллатли совет цирк санъати муваффақиятларини пропаганда қилганлиги учун ана шу мукофотга сазовор бўлган эди.

Ўзбекистон ССР Олий Совети Президиумининг Раиси Н. М. Матчонов Фахрий ёрлиқни топшириб, артистларни мукофот билан самимий табриклади, уларга янги ижодий муваффақиятлар тилади.

(ЎзТАГ).

Жаҳон ойнаси

▲ ХЕЛЬСИНКИ. Финляндиядаги энг катта нашриётлардан бири бўлмиш «Отава» нашриёти «Л. И. Брежнев. 1973 йилги нутқлар» деган ном билан тўплам нашр этди.

Тўпламга КПСС Марказий Комитетининг Бош секретари Л. И. Брежневнинг РСДРП II съездининг 70 йиллигига бағишланиб 1973 йил 13 июлда Москвадаги тантанали мажлисда сўзлаган нутқи, АҚШга қилган визити вақтида 1973 йил 24 июнда Америка телевидениеси орқали сўзлаган нутқи ва Францияга қилган визити чоғида 1973 йил 26 июнда Рамбуйе қасридаги нонушта зиёфатда сўзлаган нутқи, тинчликсевар кучларнинг Москвада ўтказилган Жаҳон конгрессида, КПСС Марказий Комитети Бош секретарининг Болгария Халқ Республикасига қилган дўстона визитига бағишланиб Софияда меҳнаткашлар митингида, Ҳиндистон парламенти мажлисида сўзлаган нутқлари ва бошқа нутқлари киритилган.

▲ БЕЛГРАД. Нови-Бечей шаҳри яқинида Тиса соҳилида тўғон қурилмоқда. Бу тўғон Дунай—Тиса—Дунай гидромелиорация системасининг таркибий қисми бўлади. Қурилишда планлаштирилган монтаж ишларининг 70 проценти ҳозирдаёқ тугалланди, Тўғонга эса жами 110 минг куб метр бетон ва қарийб 5,5 минг тонна пўлат конструкциялар ётқизилади.

▲ ДЕҲЛИ. Ғарбий Бенгалия штатининг ҳукумати Калькуттада миллий драма театри ташкил этиш лойиҳасини маъқуллади. Театр қурилиши яқин вақт ичида бошланади.

▲ БАҒДОД. Бағдод радиоси Ироқ Республикаси ҳукуматидаги ўзгаришларни маълум қилди. Шимолий районларни ривожлантириш, жамоат ишлари ва граждан қурилиши, муниципалитетлар ва қишлоқ районлари министрлари лавозимларини эгаллаб келган курд министрлар, шунингдек икки давлат министри ўрнига яна курд миллатидан бошқа бешта министр тайинланди. Шимолий районларни ривожлантириш ишлари билан шуғулланувчи министр лавозими бекор қилиниб, унинг ўрнига яна бир давлат министри лавозими жорий этилди.

▲ АФИНА. Бу ерда зўр муваффақият билан ўтган совет фильмлари ҳафталиги «Биринчи ўқитувчи» фильмини намойиш қилиш билан тугади. Грек томошабинлари «Оловнинг бўйсундирилиши», «Муқаддима», «Саҳро қуёши» ва «Иван Васильевич қасбини ўзгартиради» кинофильмларини ҳам кўришди.

16 июнь — СССР Олий Советига сайловлар куни

МУҲИМ СИЁСИЙ КАМПАНИЯ

СССР Олий Советига бўладиган сайловларга тайёргарлик тобора қизғин тус олиб бораётир. Жойларда округ сайлов комиссиялари составига номзодлар кўрсатилмоқда. Меҳнаткашлар коллективлари, партия ва жамоат ташкилотлари ҳалол меҳнат билан беш йиллик топшириқларини муддатидан илгари бажариш учун ўтказилаётган социалистик мусобақада эришган муваффақиятлари, актив ижтимоий фаолияти билан эл ҳурматига сазовор бўлган меҳнаткашларни ана шу комиссиялар составига ўз вакиллари сифатида тавсия этмоқдалар. Депутатлар ўзларининг бу улкан байрамларига муносиб тухфа ҳадя этиш иштиёқида зўр меҳнат кўтаринкилиги билан ишлашяпти. Сайлов муносабати билан, биз шаҳримиздаги бир нечта депутатлар билан суҳбатлашдик. Уларнинг сайлов компаниясига қандай тайёргарлик кўраётганликлари билан қизиқдик.

Тайёргарлик қизғин

О. РАСУЛОВ,
шаҳар Советининг депутати, Киров район Совети ижроия комитети раиси.

Сайлов компанияси бошланди. СССР Конституциясининг 34-моддасига ва «СССР Олий Советига сайлов тўғрисидаги Низом»нинг 24 ва 26-моддаларига асосан, СССР Олий Совети Президиуми 1974 йил 25 март Фармони билан Иттифоқ Советига сайлов ўтказувчи 767 та сайлов округини тузди. Жумладан, бизнинг шаҳримизда ана шундай округлардан тўрттасини тузиш қайд этилди. Айниқса, Тошкент—Киров сайлов округининг ташкил этилиши районимизда катта воқеа бўлди. Ҳозир корхона, ташкилот ва муассасалар ўзларининг энг ишончли вакиллари номзодини округ сайлов комиссиялари составига кўрсатишмоқда.

Районимиздаги 41 шаҳар Совети ва 180 район Советининг депутатлари шу кунларда олий органимизга бўладиган сайловлар муносабати билан ўзаро социалистик мусобақани авж олдириб юборганлар.

«СССР Конституциясида Совет Социалистик Республикалари Иттифоқининг сиёсий негизини ташкил этувчи меҳнаткашлар депутатлари Советлари орқали мамлакатимиз меҳнаткашларининг тўла ҳокимияти мустаҳкамлаб қўйилган. Депутатлар Советларининг давлат ҳокимиятини амалга оширишда қатнашишга, халқнинг иродаси ва манфаатларини ифодалашга халқ томонидан вакил қилинганлар». «СССРда меҳнаткашлар депутатлари Советлари депутатларининг статуси тўғрисида»ги қонунда қайд этилган ана шу сўзлар эндиликда, халқ хизматкорлари учун байроқ бўлиб қолди. Шу сабабли, депутатларимиз жойларда сайловга тайёргаликни партиямиз XXIV съезди белгилаб берган тарихий қарорларни амалга ошириш билан биргаликда уйғунлаштириб олиб бормоқдалар.

Депутатларимиз кенг оммага совет сайлов системасининг афзалликларини тушунтириш билан бирга, ўз корхоналарида ибрат кўрсатиб ишлаяптилар. Меҳнаткашлар ўртасида мусобақа моҳиятини кенг тушунтиришмоқда. Бундайлар жумласига шаҳар Советининг депутатларидан Ш. Исроилова, А. Пирматова, С. Нурмуҳамедова, М. Ҳакимов, В .И. Меркулова ва бошқаларни киритиш мумкин. Бу халқ хизматкорлари бизнинг актив агитатор ва пропагандистларимиз ҳамдир. Ҳозир улар жойларда халқни «Сайловлар тўғрисидаги Низом» билан таништиришаяпти.

Ўтган сайловдан бери орадан тўрт йил ўтди. Шу вақт ичида районимиз меҳнаткашлари қандай муваффақиятларга эришдилар? Қанақа янгиликлар содир бўлди? Бу ҳақда гап кетганда биз аввало, Юнусобод массивини тилга оламиз. Массив жамоли тобора ҳусн очаяпти. Бу ерда қурилиш ишлари шу қадар тез олиб борилаяптики, янги уйларга кўчиб келаётган оилаларнинг кети узилмайди. Бир сўз билан айтганда, массивимиз эндиликда Чилонзор билан рақобатлашгудек.

Хўш, бундан тўрт йил олдин массив қандай эди-ю энди қандай бўлди? Шу кеча-кундузда бу ерга қадам ранжида қилган киши бу саволга албатта жавоб топа олади. Ахир, икки колхоз ерида қад кўтарган массивга биринчи қурилиш крани келтирилгани кичик группадаги қурувчилар эса, биринчи уйнинг пойдеворини бунёд этиш учун ишга киришган кунлар худди кечагидек ёдимизда. Унинг келгуси фақат чертёжлар ва карталардан кўриб тасаввур этиларди. Шу кунларда массив аҳолиси ўртасида ҳам сайлов олди ишлари қизғин тус олаяпти. Агар ўтган маҳаллий Советларга бўлган сайловда бу ерда 4-сайлов участкаси ташкил этилган бўлса, эндиликда уларнинг сони икки баравар ошиши кутилмоқда.

Ишончимиз комилки, районимиз меҳнаткашлари ҳар сафаргидек СССР Олий Советига бўладиган сайловлар кунини ишлаб чиқаришда юксак натижаларни қўлга киритиш билан кутиб оладилар.

Ҳуқуқимиз статусда белгиланган

К. МУСЛИМОВ,
СССР Олий Советининг депутати.
Пардозлаш трестининг 29-қурилиш бошқармаси сувоқчилар бригадаси бошлиғи.

СССР Олий Советига бўладиган сайловлар кунига муносиб тўёна ҳадя этиш учун бригадамизнинг ҳар бир ишчиси конкрет мажбуриятлар олиб ишламоқда. Бу компания айниқса, биз депутатларнинг зиммамизга янада катта вазифалар юклайди. Биз ҳар бир ишда бошқаларга ўрнак кўрсатишимиз керак. Сайлов муносабати билан дилдаги гапларимни депутат дўстларим билан ўртоқлашмоқчиман.

Ўтган йили матбуотда «СССРда меҳнаткашлар депутатлари Советлари депутатларининг статуси тўғрисида» Совет Социалистик Республикалари Иттифоқининг қонуни эълон қилинди. Бу қонун депутатларга катта ҳуқуқ берди. Шу нуқтаи-назардан қараганда, депутат эндиликда, ҳар бир масъулиятли наказни бажаришга қодир. Бироқ, бу ишда ўзи сайланган Совет кўмагига таянмоғи лозим. Совет эса доимо депутатни қўллаб-қувватлаши керак. Чунки, депутатнинг бир ўзи кўп сонли сайловчилардан тушган наказларни бажаришга қодир эмас.

Статусда Советларнинг ярим асрлик иш тажрибаси мужассамланган. Унда ҳозирги шароитда депутатларнинг фаолияти ва вазифалари кўрсатиб берилган. Шунинг учун ҳам, бу ҳужжат биз халқ хизматкорлари учун асосий қўлланма бўлиб қолмоқда.

Депутат сайловчилар ишончини қозониши керак. Лекин ҳар ким бу ишончни ҳар хил оқлайди. Бунинг икки хил варианти бор. Баъзи депутатлар жамоатчилик ишлари билан етарли шуғулланмайдилар, сайловчилар билан учрашмайдилар. Бундай сайлов округида яшовчи аҳолининг кўпчилиги ҳатто ўзи сайлаган депутатнинг номини ҳам билмайди.

Иккинчиси эса, тажрибасизликдан келиб чиқади. Айтайлик, ёш илғор ишчи депутатликка кўтарилди. Унинг бу борада ҳеч қандай тажрибаси йўқ. У сайловчилар билан учрашади. Кўплаб наказлар олади .Бировга айтишдан уялади. «Қўлидан келмасликда» айбланишдан қўрқади. Ҳижолат бўлади. Бундай воқеа менинг ҳаётимда ҳам содир бўлган. Бунинг учун аввало тажрибали депутатлар кўмагига таянмоқ лозим. Бизда илғор депутатларнинг иш тажрибаларини умумлаштирувчи брошюра ва қўлланмалар жуда кам босилиб чиқаяпти. Агар улар кўпайтирилса, бу китобчаларда халқ хизматкорларининг сайловчилар билан бўладиган учрашувлари, уларнинг ишлари ҳақида ибратли мақолалар босилиб турилса, ёш депутатлар учун жуда қулай бўларди.

Депутат ҳаёти ва фаолиятини ўқишсиз тасаввур қилиш мумкин эмас. Бу борада ҳам анча оқсоқлик қилиняпти. Тўғри, район ижроия комитетларида ойига бир марта «Депутат куни» ўтказилади. Бунда совет қурилишига оид турли-туман суҳбат ва лекциялар тингланади. Лекин турмуш даражаси ва сиёсий тафаккури тинимсиз ўсиб бораётган бизнинг етук кишиларимиз учун бу жуда кам. Депутатларни кўпроқ сиёсий ўқишга жалб этиш зарур. Улар марксизм-ленинизм асосларини чуқур ўрганиб олишлари керак. Ахир, бировга ўргатиш учун аввало, ўзинг пухта билимли бўлишинг керак.

Депутат ташаббускор ҳам бўлиши керак. Беш йилликнинг белгиловчи йилини муваффақият билан ҳал этиш кўп жиҳатдан биз, депутатларнинг ташкилотчилигимизга боғлиқ. Шундай экан, ҳар бир ишда кўпчиликка ўрнак бўлишимиз керак. Депутат халқ хизматкори, у қаерда ишламасин, мусобақанинг илғори бўлмоғи лозим.

Мамлакатимиз меҳнаткашлари шу йил 16 июнда давлат ҳокимиятининг олий органи бўлган СССР Олий Советига навбатдаги сайловни ўтказадилар. Совет демократиясининг бу умумхалқ байрами коммунистик қурилишнинг улкан вазифаларини белгилаб берган КПСС XXIV съезди қарорларини амалга ошириш, мамлакатимизда халқ хўжалигини ривожлантириш, тўққизинчи беш йиллик планни бажариш учун ҳамма соҳа бўйича қизғин кураш бораётган бир шароитда ўтказилиши бизни ниҳоятда қувонтиради.

Тошкент 2-трамвай депоси коллективи бу йил 55 миллионга яқин пассажир ташишга аҳд қилган. Сиз мана бу лавҳада трамвай поездларининг нормал ҳаракатини таъминлаб, коллектив олган мажбуриятларнинг шараф билан бажарилишига катта ҳисса қўшаётган илғор ремонтчилардан Минвали Гизитуллин, Юрий Олховэй ва Геннадий Бакланов ўртоқларни кўриб турибсиз.

Кибернетика ва унумдорлик

Фан ва техника янгиликлари

Ерни суғоришда унинг иккинчи, бор шўр босишининг математик модели шу ҳодисани киши назорати остига олишга ёрдам беради. Яқинда Қозоғистон ССР Фанлар академиясининг тупроқшунослик институтида очилган тупроқ процессларини математик моделлаш лабораториясининг ходимлари шу моделни туздилар. Олимларнинг янги иши «тупроқ— сизот сув» системасига эрийдиган тузлар жилиш хусусиятларини очиб беради.

Шундай қилиб, суғориладиган ерларда унумдорликни бошқариш автоматлашган системасини яратиш борасида яна бир қадам қўйилди. Тез ишлайдиган электрон-ҳисоб машинаси шундай системанинг «юраги» бўлиб, у махсус датчиклар ёрдами билан ўсимлик «иштаҳасини», ҳаво ва тупроқ намлигини, сизот сув баланд— пастлигини ва уларнинг минералланиш даражасини доимо назорат қилиб тура олади. Ҳисобдон машина олинадиган маълумотларни анализ қилиш асосида суғориш қурилмаси ва дренаж тармоғини ишга тушириб туради.

(ТАСС мухбири).
Олмаота.

⊙ ОЛИМЛАР — ИШЛАБ ЧИҚАРИШГА

«Душман» дўстга айланади

Чигит мағзининг составига кирувчи мураккаб органик модда—госсипол мойчиларнинг «душманидан» дўстига айланди. Қўқон мой комбинати чигитни комплекс равишда қайта ишлаш цехида чигит қора мойидан госсипол антранилатини саноат кўламида ажратиб олиш усули ўзлаштирилди. Истеъмолчиларга дастлабки беш тоннадан зиёд шундай маҳсулот юборилди. Бу маҳсулот кўпгина химиявий моддаларни синтез қилиш учун асос бўлиб хизмат қилади.

Яқин вақтларгача мойчиларнинг госсипол ажратиб олиш технологиясида мойдан бир вақтда анчагина озуқа оқсили ҳам чиқариб олинарди. Бу операциядан воз кечиб бўлмасди: госсипол сиҳат-саломатлик учун зарарлидир. Натижада мой тоза бўлсада, аммо калориясини йўқотарди. Эндиликда бунга барҳам берилди.

Бутуниттифоқ мой илмий-тадқиқот институтининг бир группа олимлари корхона мутахассислари билан биргаликда ишлаб чиққан янги технология мойдаги озуқа оқсилини тамомила сақлаб қолишга имкон беради. Тозалаш маҳсули —госсипол антранилати резина-техника, лак-бўёқ ва фармацевтика саноатида кенг кўламда қўлланилади. Комбинат коллективи беш йилликнинг белгиловчи йилида камида юз тонна госсипол антранилати ишлаб чиқаришни мўлжалламоқда.

Қўқон,
Фарғона области.

(ЎзТАГ).

Студентлар спортини юқори даражага кўтарайлик

Ғ. АБДУРАҲМОНОВ,
Ўзбекистон ССР Олий ва ўрта махсус таълим министри

УЗБЕКИСТОН ССР МАОРИФ, ОЛИЙ ВА УРТА МАХСУС ТАЪЛИМ МИНИСТРЛИКЛАРИ, РЕСПУБЛИКА МИНИСТРЛАР СОВЕТИНИНГ ҲУНАР-ТЕХНИКА ТАЪЛИМИ ДАВЛАТ КОМИТЕТИ, УҚУВ ЮРТЛАРИ БУЛГАН МИНИСТРЛИКЛАР ВА ИДОРАЛАР УҚУВЧИЛАР ВА СТУДЕНТЛАРНИ ЖИСМОНИЙ ЖИҲАТДАН ТАРБИЯЛАШ ИШИНИ ЯХШИЛАШЛАРИ, ФИЗКУЛЬТУРА МУАЛЛИМЛАРИНИ ВА ТРЕНЕР КАДРЛАРНИ ТАЙЕРЛАШ ҲАМДА ҚАЙТА ТАЙЕРЛАШ СИФАТИНИ ОШИРИШЛАРИ КЕРАК.

(«Республикада физкультура ва спортнинг аҳволи ҳамда КПСС XXIV съезди қарорлари асосида уни янада ривожлантириш тадбирлари тўғрисидаги масала юзасидан» республика партия активи йиғилишининг қароридан).

Сўнгги йилларда ўқув, соғломлаштириш ва оммавий спорт ишлари республиканинг олий ва ўрта махсус ўқув юртларида бир мунча яхшиланди. Жисмоний тарбиянинг илмий асосланган системаси юзага келтирилди. У академик ўқув машғулотлари, профессионал тайёргарлик, ўқув куни режимидаги машқлар, жисмоний тарбия, спорт ва туризм, бўш вақтларда ва каникул пайтларида соғломлаштириш ва спорт тадбирларини ўтказиш кабиларни ўз ичига олади. Политехника, автомобиль-йўл, ирригация ва қишлоқ хўжалигини механизациялаш инженерлари, темир йўл транспорти инженерлари, фармацевтика, медицина каби 15 олий юртида жисмоний тарбия бўйича ўқув-академик машғулотлар кун тартибига киритилган ва таълимнинг барча курсларида олиб борилади. Бешта олий ўқув юртида жисмоний тарбия бўйича машғулотлар дастлабки уч курсда амалга оширилади.

Умуман бир қатор олий ва ўрта махсус ўқув юртларида жисмоний тарбия бўйича ўқув жараёни сифати анча яхшиланди. Студент ва ўқувчиларни спортга жалб қилишда уларнинг саломатлиги, жисмонан чиниққанлиги, спорт-техникавий тайёргарлигига қараб туриб саралаб машғулотларни ташкил этиш ва ўтказиш принципи амалга ошириляпти. Врач-медицина кузатуви натижаларига қараб туриб, барча ўқув юртларида шунга мувофиқ ўқув бўлимлари ташкил этилган.

Кўпгина олий ўқув юртларидаги жисмоний тарбия кафедралари ўз ишида асосий эътиборни студентлар ва ўқувчиларнинг соғлигини мустаҳкамлаш ва иш қобилиятини ошириш, уларда спорт билан мунтазам шуғулланиш ҳамда спорт маҳоратини ошириш одатини тарбиялаш каби вазифаларни ҳал этишга қаратаяпти.

Тошкент Давлат университети, темирйўл транспорти инженерлари, алоқа электротехника фармацевтика институтлари, шунингдек, политехникум, авиация техникуми ва бир қатор бошқа ўқув юртларида бу ишда яхши кўрсаткичларга эришилди.

Барча олий ва ўрта махсус ўқув юртларида янги «Меҳнатга ва СССР мудофаасига тайёр бўл» комплекси асосида жисмоний тарбия бўйича ўқув программалари қараб чиқилди. Ҳозирги вақтда олий ўқув юртларида 67.700 киши, техникумларда 95 минг 400 киши ГТО комплекси нормативларини тайёрлаш ва топширишга жалб қилинган.

Бир қатор жисмоний тарбия кафедралари келгусидаги фаолиятига қўл келадиган қилиб, студентларнинг профессионал жисмоний тайёргарлигини ташкил этишда маълум тажрибани қўлга киритдилар. Ўқув жараёнини, шунингдек, ўқитувчилар малакасини оширишнинг муҳим воситаси бўлган илмий-методик ва тадқиқот ишлари анча яхшиланди.

Олий ўқув юртларидаги кўпгина жисмоний тарбия кафедралари жисмоний тарбиянинг мактаб ва олий ўқув юрти методикаси проблемаларини ишлаб чиқишда иштирок этишмоқда. Булар Тошкент Давлат университети, политехника, халқ хўжалиги, тўқимачилик ва енгил саноат, алоқа, электротехника темирйўл транспорти инженерлари, медицина ва жисмоний тарбия институтларидир. Ҳозирги вақтда олий ўқув юртларида бешта докторлик ва 42 та кандидатлик диссертацияси тайёрланяпти. Жисмоний тарбия масалалари бўйича илмий тадқиқотлар билан 200 дан кўпроқ ўқитувчи шуғулланаяпти.

Студентлар ва ўқувчилар ўртасида оммавий соғломлаштириш, физкультура ва спорт ишларини яхшилаш бўйича кўпгина ишлар қилинди. 1973 йилда олий ўқув юртлари томонидан ташкил этилган 25 та спорт-соғломлаштириш лагерларида 5870 киши соғлигини мустаҳкамлади ва спорт маҳоратини оширди.

Физкультурачилар сони йилдан йилга ошиб бормоқда. Ҳозирги вақтда кундузги бўлимлардаги 111250 студентдан 69500 нафари ёки 63 процентга яқини физкультурачидир. Техникумларнинг кундузги бўлимларидаги 111070 ўқувчидан 81800 киши ёки 74 процентга яқини физкультурачидир. Ўқув юртларида мусобақалар, мазмунли ва қизиқарли ўтказилади. Барча олий ўқув юртларида ҳар йили спартакиадалар ўказилиши анъана бўлиб қолди, бунда ўқув группалари, факультетлар ўзаро мусобақалашади. Спортнинг айрим турлари бўйича ўқув юртлари биринчилиги, студент ётоқхоналари ва спорт-соғломлаштириш лагерлари спартакиадалари мунтазам ўтказилади.

Оммавий спорт ишларининг анча жонланганлиги олий ўқув юртларида спортнинг оммавий ва миллий турларига кўпроқ эътибор берилаётганлиги натижаси ҳамдир. Жумладан, қарийб барча олий ўқув юртлари ва ўрта ўқув юртларида студентлар ўзбекча кураш билан шуғулланади.

—Физкультура ҳаракатининг яхшиланганлиги республикамиздаги айрим олий ўқув юртлари ва студентлар коллективларига бир қатор мусобақаларда муваффақиятли қатнашиш ва республика ҳамда мамлакат терма командалари учун кўпроқ спортчилар тайёрлаш имконини берди. Жумладан, Ўзбекистон Давлат жисмоний тарбия институти студентлари 1973 йилда мамлакат олий ўқув юртлари спартакиадасида қатнашиб, унда иштирок этган 256 олий ўқув юрти орасида 7-ўринни, Тошкент Давлат университети эса 11-ўринни эгаллади. Урал, Сибирь, Ўрта Осиё, Қозоғистон университетлари ўртасида ўтказилган универсиадада Тошкент Давлат университети икки йил сурункасига биринчи ўринни эгаллади. Ўзбекистон олий ўқув юртлари студентларининг терма командаси республикамизнинг 16 спартакиадасида умумкоманда ҳисобида биринчи ўринни эгаллади.

Ўзбекистон олий ўқув юртларининг 12 студенти жаҳон универсиадасига тайёргарлик учун СССР терма командаси составига киритилди. Шулардан уч киши —В. Дуюнова, Э. Саади ва С. Рўзиев чемпионлик олтин медалини қўлга киритишди.

Спорт мастерлари, мастерликка кандидатлар, разрядли спортчилар, шунингдек, жамоатчи инструкторлар ва судьялар сони бир мунча ошди.

Сўнгги йилларда ўқув-спорт базасини кенгайтириш ва ободонлаштириш бўйича тадбирлар белгиланди. Масалан, медицина институти учун тўрт залли корпус қурилди, бошқа иншоотлар барпо қилинди.

Студентларни ва ўқувчиларни жисмоний тарбиялаш борасидаги ишларнинг бирмунча яхшиланганлиги яна шу билан изоҳланадики, олий ўқув юртларнинг ректорлари ва техникумларнинг директорлари ўқув ва соғломлаштириш ишларини ташкил этиш учун зарур шароит яратиш ҳақида кўпроқ қайғурадиган, кафедралар ва жисмоний тарбия ўқитувчилари фаолиятини чуқур анализ қиладиган бўлиб қолдилар.

Шу билан бирга студент ва ўқувчиларни жисмоний тарбиялаш бўйича вазифалар муваффақиятли ҳал этилиши учун яна кўп иш қилиш керак. Бир қатор олий ўқув юртларида академик ўқув машғулотлари фақат 1—2 курсларда, ҳафтасига тўрт соатдан планлаштирилади ва ўтказилади. (ТошДУ, Тошкент консерваторияси, театр санъати, рус тили ва адабиёти, алоқа электротехника, қишлоқ хўжалиги институтлари ва бошқаларда). Айрим олий ўқув юртларида планда кўзда тутилган жисмоний тарбия бўйича ўқув соатлари бажарилмайди. Жисмоний тарбия бўйича ўқув машғулотлари айниқса, қишки шароитда жиддий нуқсонларга эга бўлади. Студентлар ва ўқувчилар кўпинча зарур физик нагрузкани олмайдилар. Машғулотларнинг тўлалик коэффиценти кўпинча паст бўлиб қолади. Ўқув жараёнига машғулотлар ва машқларни ўтказишнинг илғор методлари жуда секинлик билан жорий қилинади.

Кўпгина ўқув юртларида жисмоний тарбия бўйича машғулотлар бўлажак мутахассисларнинг келгусидаги меҳнат фаолияти билан боғлиқ профессионал тайёргарлик масалаларини ҳал этишни кўзда тутмайди.

Шу билан бирга янги «Меҳнат ва СССР мудофаасига тайёр бўл» комплекси секинлик билан жорий қилиняпти. Бу ҳақда шу нарса гувоҳлик берадики, нормативларни топширганлар миқдори процент ҳисобида паст. Ўқишдан ташқари спорт секциялари ва командалардаги ишлар кўнгилдагидек эмас. Спортнинг акробатика, бадиий гимнастика, бадментон каби оммавий турлари яхши ривожланмаяпти. Спортнинг айрим миллий турлари ҳам суст ривожланмоқда.

Бир қатор ўқув юртларидаги спорт секциялари сони оз. Ўқув юртларининг ўзида мусобақалар ташкил этишда нуқсонлар бор. Кўпинча улар шунчаки йўлига, кенг реклама қилинмасдан, ёмон тайёрланган базаларда ўтказилади.

Студентларнинг спорт клублари ҳали кўнгилли физкультура ва спорт ишларига раҳбарликнинг чинакам жамоат органлари бўлиб қолгани йўқ. Ўқув жараёнини моддий ва спорт базаси билан таъминлаш қониқарсиз аҳволда. Иккита олий ва 25 та ўрта махсус ўқув юртида спорт заллари умуман йўқ, баъзилари ҳатто очиқ майдончаларга ҳам эга. эмас. Сузиш бассейнлари фақат икки олий ўқув юртида бор, техникумларда эса, бассейнлар умуман йўқ. Отиш тирлари олти олий ўқув юртида ва уч техникумда бор.

Олий ва ўрта махсус ўқув юртлари ўқув жараёнини спорт буюмлари билан таъминлашда жиддий танқислик сезишяпти. Республиканинг савдо ташкилотлари зарур спорт буюмларига эга эмас, савдодагиларининг сифати эса кўпинча паст бўлади.

Ўқитувчилар составининг малакасини ошириш иш сифатини яхшилашнинг асосий шартларидан биридир. Бироқ республикада шу пайтгача олий ўқув юртлари ва техникумлар ўқитувчиларининг малакасини ошириш бўйича бирон-бир факультет ёки курс йўқ.

Оммавий спорт ва соғломлаштириш ишларини ташкил этишдаги мавжуд камчиликлар шу билан ҳам изоҳланадики, олий ўқув юртларининг касаба союз комитетлари, область касаба союз комитетлари ўқув юртлари ўртасида мусобақалар ташкил этиш, спортчилар ва командаларни анча йирик мусобақаларда қатнашиши учун кам маблағ ажратади. «Буревестник» кўнгилли спорт жамиятининг Ўзбекистон совети ва республика спорт комитети ўтказаётган тадбирларнинг муқим бир календари йўқлиги ҳам ишга салбий таъсир кўрсатаяпти.

Шу йил февраль ойи бошида министрлигимиз каллегиясининг кенгайтирилган мажлисида министрликка қарашли бўлган олий ва ўрта махсус ўқув юртлари, республика спорт комитетлари вакиллари ва кўнгилли спорт жамиятлари раҳбарлари иштирокида Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитетининг «Республика ўқув юртларида жисмоний тарбия ва спортни ривожлантиришнинг аҳволи тўғрисида»ги қарори асосида олий ўқув юртларида ва техникумлардаги жисмоний тарбия бўйича ишларнинг аҳволи муҳокама қилинди. Коллегия шу қарор талабларини бажарилишига қаратилган тадбирларни тасдиқлади. Бу тадбирларда ўқув юртларида ўқув, соғломлаштириш, оммавий спорт, илмий-тадқиқот ишлари ва спорт базаларини кенгайтириш билан боғлиқ масалаларнинг кенг доирасини ҳал этиш кўзда тутилган. Бу бизга ёшларнинг кенг оммасини спорт билан шуғулланишга тортиш бўйича муҳим ва масъулиятли ишда муваффақият қозонишимизга ёрдам беради.

ҚИСҚА ХАБАРЛАР

ЖАРҚЎРҒОН. Какайди нефтчилари посёлкасининг хонадонларига табиий газ келтирилди. Ёқилғи лалмикор конидан 34 километрлик қувур орқали келтирилди. У Ўзбекистоннинг жанубида биринчи газ конидир. 1967 йилда лалмикор гази Қумқурғон шаҳрига берилганди. Энди қурилаётган 45 километрлик магистрал Какайдидан ташқари Жарқўрғонни, шунингдек атроф колхозларни газ билан таъминлайди. Шу йилнинг ўрталарига бориб газ қувури қуриб битказилади.

ҚЎҚОН. Сомали, Замбия ва Перу «Электромаш» заводи маҳсулотининг янги импортчилари бўлдилар. Корхона шу давлатларга тропик иқлимга мослаб тайёрланган пайвандлаш трансформаторлари биринчи партиясини юборди. Ҳозир машинасозлар 40 мамлакатга трансформатор экспорт қилмоқдалар.

МЎЙНОҚ. Жанубий орол балиқчилари биринчи квартал планини барвақт бажардилар: қабул пунктларига мўлжалдаги 9.300 центнер ўрнига 9.500 центнер балиқ топширдилар. Март охиригача «Партия XXII съезди», «Коммунизм», «Октябрь 40 йиллиги», «Амударё» балиқчилик колхозлари, «Учсой», «Қозоқдарё», «Қўнғирот» балиқ заводларининг коллективлари яна 200 центнер балиқ тутиб давлатга топширишни мўлжалламоқдалар.

(ЎзТАГ).

СУРАТДА: Собир Раҳимов районидаги Олимпия меҳмонхонаси. Бу меҳмонхона асосан узоқ-яқиндан келаётган спортчиларга хизмат кўрсатади.

М. Нуриддинов фотолари.

Редакцияга хат

Чакка жонга тегди

Ҳурматли редакция. Гапиришдан оғзим оғриб, юришдан ҳолдан тойиб бўлгач, сенга арз қилишга мажбур бўлдим. Уйимиз водовод трассасидаги йўлга тушганлиги учун давлат бизга 2-Қорақамиш массивининг 3-микрорайонидаги 14-коттеждан 3 хоналик уй берди. Уйга 1972 йил июль ойида кўчиб кирган эдик. Ўшанда биномизда на электр чироғи, на сув бор эди. Қўшниларидан сув олиб чиқишга мажбур бўлардик.

Бу ҳақда биз бир неча бор 36-ЖЭК бошлиғига мурожаат этдик. У ваъдадан нарига ўтмади. Уйларимиз анча сифатсиз бажарилган ромларнинг ойнаси йўқлиги етишмагандай, улар ёпилмайди, ёпилса очилмайди. Булар ҳам майлия, томимиздан ўтаётган чакка жуда жон-жонимиздан ўтиб кетди. Баҳор ойининг ёмғирли кунлари бошланди. Мен етти боланинг онасиман. 36-ЖЭК раҳбарлари қачонгача бизни сарсон қилишади.

Х. НАСРИДДИНОВА.

Кўчанинг «доғ»лари

Мабодо Собир Раҳимов районидаги Переяславский кўчасидан ўтмоқчи бўлиб қолсангиз, резина этик кийиб келишни маслаҳат берамиз. Чунки кўчадаги хонадонлардан оқиб келаётган ифлос сув ҳалқоб-ҳалқоб бўлиб туради. Буниси ҳам етмагандай, тор кўчанинг икки томонида тўда-тўда хотинлар вағир-вуғур қилиб ўтиришади. Улар сизни кўриши биланоқ ёнгангиздан олиб, тоғора томон судрайди. «Ўргилай, кўк чучварадан берайми», «Ҳой, айланай, гўштли мантидан олинг» деб ўтган-кетганга овқат пуллаб, кунни кеч қилишади. Одамлар овқат қолдиқларини, қоғозларни шу кўчага ташлайдилар. Натижада, кўчада ахлатлар борган сари кўпайиб кетмоқда. Бу аҳвол маҳалла комитети, санэпидстанция ва район ички ишлар бошқармасидаги ходимларни ташвишлантирмаётир.

Ҳ. ЖАЛИЛОВА.

Янги электровоз

Новочеркасск электровозсозлик заводининг коллективи «ВЛ-80Р» маркали янги магистрал локомотив ишлаб чиқарди .У аввалги моделдан тежамли рекуператив тормозланиши билан фарқ қилади. Бундай тормозлаш контакт тармоғига электр энергия қайтарилиши ҳисобига энергияни анчагина тежаши билан реостатли тормозлашдан устун туради. Локомативнинг қуввати 6520 киловатт, максимал тезлиги соатига 110 километр. Яхшиланган тормоз характеристикалари тормоз колодкалари ва вагон ғилдиракларининг едирилишини жуда камайтиришга, нишабликларда ўртача тезликни оширишга имкон беради.

Янги электровозни Бутуниттифоқ электровозсозлик илмий тадқиқот институти Бутуниттифоқ темир йўл транспорти илмий-тадқиқот институти ҳамда Саранскдаги «Электровипрямитель» заводи илмий-тадқиқот институтининг олимлари яратдилар. (ТАСС).

Санъаткорлар — юбилейга

ТОМОШАБИН ҲУЗУРИДА

Шу кунларда республикамизнинг барча меҳнаткашлари қатори, санъаткорларимиз ҳам тўй тараддудида. Театрларимиз Ўзбекистон Совет Социалистик Республикаси ва Коммунистик партиясининг шонли эллик йиллиги юбилейига муносиб тўёналар билан келмоқдалар, замонамиз қаҳрамонларини мадҳ этувчи янги-янги спектакллари билан томошабинларни хушнуд этмоқдалар. Улар оригинал саҳна асарлари тайёрлаш билангина чекланиб қолмасдан, томошабинлар ҳузурига ҳам тез-тез ташриф буюриб, маданий хизматнинг янги формаларидан кенг фойдаланмоқдалар.

Шу муносабат билан, мухбиримиз яқинда Муқимий номли музикали театрнинг бош режиссёри, СССР халқ артисти, СССР Давлат мукофоти ва Ҳамза номли республика Давлат мукофоти лауреати Раззоқ Ҳамроевга мурожаат этиб, театр коллективининг юбилей олди тадбирлари ҳақида сўзлаб беришини илтимос қилди.

— Юбилейга муносиб спектакллар тайёрлаш, томошабинларимиз юксак дидига мос саҳна асарлари яратиш — бизнинг энг асосий вазифамиз, албатта. Ўтган йили репертуарда асосан, таржима асарларига зўр берган эдик. Бу йил эса, масъулиятли ва сермашаққат йўлни танладик. Юбилейга ўзбек драматургларининг замонавий мавзудаги бешта оригинал асари билан пешвоз чиқишни мақсад қилиб қўйдик.

Гуллаб-яшнаётган Ўзбекистонимиз ярим асрда эришган зафарлар, унинг олижаноб кишилари жасоратини саҳнада мадҳ этишдан шарафлироқ вазифа бўлмаса керак. Театр коллективи бу вазифага жиддий қараб, белгиланган режаларини бирин-кетин амалга оширмоқда. Куни-кеча Фарғод Мусажоновнинг «Олифта» комедиясини томошабин ҳукмига ҳавола этганимиз сизга маълум. Май ойининг бошларида Иброҳим Раҳимнинг «Жонфидо» асари тақдим этилади. Бошқа оригинал асарлар ҳам навбат кутиб турибди.

Ушбу асосий ишимиз билан боғлиқ ҳолда юбилей олди маданий тадбирларни ҳам ўтказиб турибмиз. Театр маъмурияти, партия ва комсомол ташкилотлари ташаббуси билан биз тез-тез ўз қаҳрамонларимиз ҳузурига ташриф буюряпмиз, колхоз ва совхозларга, корхона ва муассасаларга, ўқув юртларига меҳмон бўлиб бориб, азиз томошабин билан дийдор кўришяпмиз. Бир гуруҳ санъаткорларимиз куни-кеча Сирдарёдан қайтиб келишди. Улар чўлқуварлар ҳузурида ўн етти кун меҳмон бўлиб, рангбаранг программада концертлар беришди, учрашув ва суҳбатлар ташкил этишди. Район ижроия комитети раиси У. Хўжаев дала меҳнаткашлари номидан санъаткорларимизга ташаккур изҳор этди.

Тошкент Давлат университети, медицина институти студентлари ва олимлари, шунингдек, савдо ходимлари билан бўлган учрашувлар ҳам қизғин ўтди. Санъаткорларимиздан Ҳамза Умаров, Бахтиёр Ихтиёров, Ҳусан Шарипов ва бошқалар томошабинларни қизиқтирган саволларга жавоб бердилар, ўз ижодий режалари ҳақида ҳикоя қилдилар.

Томошабин ҳузурида бўлиш, унинг орзу ва интилишларига шерик бўлиш, у билан чин дилдан дардлашиш спектаклларимизнинг ҳаётий ва ишонарли чиқишига, юбилей йилидаги улкан режаларимизни амалга оширишга катта ёрдам бермоқда.

СУРАТДА: Ф. Мусажоновнинг «Олифта» спектаклидан бир кўриниш. Файзи хола ролида Ўзбекистон ССР халқ артисти Э. Жалилова, Яквалхўжа ролида Ўзбекистон ССР халқ артисти М. Юнусов, Қувонч ролида артист Ш. Расулев.

С. Маҳкамов фотоси.

Оила иттифоқи деганда...

«Ҳурматли редакция! Эр-хотин ўртасидаги иттифоқ нима? У қайси ҳолларда бекор қилиниши мумкин? Шу ҳақда газетангизда маълумот ўқишни истардик», — Уй-рўзғор ишлари билан шуғулланувчи Зумрад Ҳолиқова каби кўплаб оқшомхонларни қизиқтирган бу саволга жавоб беришни Киров район халқ суди раиси А. Азизхўжаевдан илтимос қилдик.

Никоҳ — бу эр-хотин ўртасида бир умрга тузилган иттифоқдир. Бироқ, у ҳаётда содир бўладиган баъзи бир кўнгилсиз ҳодисалар натижасида бевақт бекор қилиниши ҳам мумкин. Никоҳни эр-хотиннинг ҳаётлигида улардан бири ё бўлмаса ҳар иккаласининг аризасига мувофиқ ажралиши йўли билан ҳам бекор қилса бўлади. Аммо аёлнинг ҳомиладорлик вақти, шунингдек, фарзанд кўрганидан сўнг, бир йилгача даврда эр бу иттифоқни бекор қилиш ҳақида ёстиқдошининг розилигисиз ариза беришига ҳаққи йўқ. Никоҳдан ажралиш ҳақида ижро қарори чиқарилаётганда суд балоғатга етмаган болалари ва меҳнатга яроқсиз бўлган эр ёки хотиннинг туб манфаатларини ҳимоя қилади. Шу мақсадни кўзда тутган ҳолда бундан кейин тўлаб туриладиган таъминот (алимент) миқдорини белгилаб бериш билан бирга, улар ўртасидаги мол-мулкни тақсимлайди ҳам.

Эр-хотин ўртасидаги никоҳ иттифоқининг бекор қилиш масаласини айрим ҳолларда ЗАГС органи ҳам ҳал қила олади. Чунончи, вояга етмаган фарзандлари бўлмаган эр-хотин ўзаро келишиб, ажралишга рози бўлсалар, бу тўғрида ЗАГС органига бориб ариза беришади. Бу ерда улардан аризани қабул қилгач, ЗАГС уч ойдан кейин эр-хотин ўртасидаги никоҳни бекор қилишни расмийлаштиради.

Сўраган эдингиз...

Уларга ана шу ҳақда тегишли гувоҳнома берилади. Бундай ҳолларда улардан суд йўли билан бўлганидаги каби белгиланган миқдордаги давлат пошлинаси ундириб олинади. Борди-ю, балоғатга етмаган болалари йўқ эр-хотин бир-бирлари билан ажралмоқчи бўлсалар, улардан бири меҳнатга қобилиятсизлиги туфайли таъминот талаб қилса, шунингдек, ўртадаги мулкни ўзаро тақсимлашда улар ўртасида бирор келишмовчилик чиқиб қолса, бундай пайтда никоҳни бекор қилиш масаласи халқ судида кўриб чиқилиши зарур.

Эр ёки хотин қонун йўли билан кўзда тутилган тартибда бедарак йўқолган деб ҳисоблангандa, улар руҳий касаллиги ёинки ақлий заифлиги оқибатида муомала қилишга лаёқатсиз топилса, бундан ташқари, эр-хотинлардан бири йўл қўйган жинояти учун уч йил ва ундан кўп муддатга озодликдан маҳрум этилган ҳолларда ҳам ЗАГС органлари ажралишувчилар ўртасидаги никоҳни бекор қила олишлари мумкин. Улар ўртасида бирор низо чиқиб қолса, бу халқ судининг аралашиши билан ҳал этилади. Ҳар иккала ўртадаги ариза инобатга олиниб, у никоҳ бекор қилиниши билан эр-хотин никоҳга киришганга қадар бўлган фамилияларини тиклашга ҳақлидирлар.

Китоб жавони

«МАДАНИЯТ ВА МЕРОС»

Яқинда Ғафур Ғулом номидаги Адабиёт ва санъат нашриётида Музаффар Хайруллаев ва Даврон Шораҳмедовларнинг «Маданият ва мерос» деб номланган китоби чоп этилди.

Китоб «Маданий мерос тушунчаси ҳақида», «Маданий тараққиёт ва ворислик», «Мерос ва партиявийлик принципи», «Ўзбекистон халқларининг маданий мероси ҳақида», «Мерос ва Ўзбекистонда маданий қурилиш», «Меросимиз халқ хизматида», «Ғоявий кураш ва миллий маданият», «Халқ дўстлиги ва маданий равнақ» каби бўлимлардан иборат бўлиб, уларда маданият ва мерос тушунчалари марксча-ленинча дунёқараш нуқтаи назаридан, атрофлича илмий таҳлил қилиб берилган.

С. РИЗАЕВ.

«ЖУРАК ЖИРЛАРИ»

«Каракалпакия» нашриёти «Журак жирлари» деб ном қўйилган китобни босиб чиқарди. У китобхонларни автоном республикадаги атоқли бахши, моҳир дуторчи, бастакор, Қорақалпоғистон АССР ва Ўзбекистон ССР халқ артисти Жапақ Шомуротов ижодиёти билан таништиради.

М. ЧИМБЕРГЕНОВ, ЎзТАГ мухбири.

Владимир Брагин

Доктор Думчевнинг саргузаштлари

—ЖОЙ олсак бўладими?

Қиз китобдан бошини кўтармай гапирди.

— «Кечиринг, Эдмон... Мен учун, сизга муҳаббатим учун кечиринг!»

— Мен Эдмон эмасман, граф Монте-Кристо ҳам эмасман,— дедим мен китоб ўқиётган қизга.

— «Оилали аёл нафсонияти эзилган қалб талпинишини тўхтатди», — қиз овозини чиқариб ўқиди ва кўрсаткич бармоғини сатр устига қўйиб менга қаради: — Кечирасиз гражданин, ҳеч ўзимни тўхтатолмаяпман.

— Бўш хона борми?

— «У пешонаси ерга теккудек бўлиб энгашди»

— Менга бир кунга жой керак. Эртага кетаман.

— «Граф ўзини унга ташлади...»

Мен чамадонимни кўтариб эшик томонга бурилдим, Дюманинг «Граф Монте-Кристо» романини овозини чиқариб ўқиётган қизни қолдириб кетмоқчи бўлдим-у, лекин яна сўрадим:

— Бўш хона борми?

Қиз яна такрорлади:

— «Граф ўзини унга ташлади...» — ва қўлини деворга чўзди. Деворда кичик ясси жовонча осиғлиқ бўлиб, ойнали эшиги очиқ эди.

Жовончада номерли калитлар илмоқларда осиғлиқ турарди. Навбатчи қиз китобдан бошини кўтармай туриб илмоқдан калитни олиб менга узатди ва деди:

— Биринчидан, форма варақасини тўлдиринг, иккинчидан, саккиз сўм ташлаб кетинг. Учинчидан... Ҳа... «Вой худойим, мен сизни Эдмонд деб атаябман, нега сиз мени Мерседес деб чақирмаяпсиз?».

— Кечирасиз, Мерседес, — дедим навбатчи қизга, — мен граф Монте-Кристо эмасман...

— Ҳа, — қиз менга диққат билан қараб хўрсинди, — сиз граф Монте-Кристо бўла олармидингиз... Меҳмонхонада бир кундан кўпроқ турадиган бўлиб қолсангиз, мени огоҳлантириб қўйишни унутманг.

Мен нимадир демоқчи, ниманидир сўрамоқчи бўлдиму, бефойдалигини тушундим — меҳмонхона навбатчиси китобга шўнғиб кетган эди.

Калитни олиб узун йўлкадан кета бошладим.

Хонада гардероб, гул тикилган оқ дастурхон ёзилган стол, умивальник, бир неча стул, пол тахталари ювилган, ярқирайди.

Деразани очиб, токчасига суяндим. Рўпарадаги уйлар мунчаям кичкина! Деразалари кичкина, тўртбурчак, чиройли дарпардалар осилган. Дераза ва эшикларига юрак шакли ўйиб солинган.

Пешайвонларда кампирлар ўтиришибди. Улар нималарни гаплашишаётганини эшитилмайди. Лекин улар суҳбатни оҳиста, шошилмай давом эттиришмоқда. Сўзлари ҳам содда ва равон... Нима ҳақда гаплашишяпти?... Бақлажон икрасига нима қўшиш кераклиги, узумни қандай қуритиш тўғрисида, бел оғриғига нима шифолиги ҳақида гаплашишаётганди р.

(Боши газетанинг 84-сонида).

балки кунлар совиб қолди, тез-тез ёмғир ёғадиган бўлиб қолди, деб шикоят қилишаётгандир.

Шу ерда, шу шаҳарда, 19... йили, ёзнинг сокин оқшомларидан бирида, атиги бир неча дақиқадан сўнг ҳақиқатлигига кейин ўзим ҳам зўрға ишонадиган воқеалар иштирокчиси бўлишим хаёлимга ҳам келмаган, тахмин ҳам қилмаган эдим.

Муюлишда бир йигит ва бир қиз кўринди. Улар жуда оҳиста юришяпти. Балки кўпроқ бирга бўлиш учун секин юришаётгандир. Улар жим боришмоқда: чамаси бир-бирига унутилмас сўзни айтишмоқчи-ю, оғиз очишга ботинишмаяпти. Мана, улар деразам остида тўхташди. Қизнинг гаплари қулоғимга чалинди:

— Раҳмат, Павлик, мен етиб келдим. Ойингиз берган фикус кўчати қанчалик ўсиб кетганини қаранг.

Чоғимда, қизнинг квартираси деразаси менинг деразам ёнгинасида эди. У фикусни кўрсатганда менга қараётгандек туюлди.

— Лена, мен сизга айтсам...

Лена кулди.

— Биласизми, мен нимани ўйлаётганимни? Ажойиботлар ҳақида. Деразамдаги манаву фикус, сопол тувакка ўтқазилган оддий фикус, мен эса унга қараб ўрмонда баҳайбат фикус ёнидан йўғон илон ўрмалаб кетаётганини эшитаётгандекман. Уйчан фил боласини эргаштириб, меш қорни билан фикусга ишқаланиб ўтишини кўряпман. Эҳ, Павлик! Фикус деразада сопол тувакда эмас, тропик ўрмонда ўсади. Уни қачонлардир ўрмондан олиб келишган. Павел... Павлик, ҳар бир ўсимлик сирли бир ажойибот.

— Тушунаман... тушунаман... Чангланиш...

— «Ч а н г л а н и ш» эмиш! Жуда зерикарли бу! Гултож, гулчанг... Будёқлари-чи? Ҳиди-чи? Шаҳар четида хашаки гуллар бирам кўпки!.. Сиз ўша ёрда яшайсиз-у, битта ҳам гулдаста олиб келмайсиз, битта ҳам...

— Мен сиз билан кўпроқ бирга бўлишга шошиламану... гул теришга вақтим бўлмайди... Доим сизга бир гапни айтмоқчи бўламану...

Улар бир-бирларига гоҳ сизлаб, гоҳ сенлаб гапиришарди.

— Ҳув қиш вақтида худди шу ерда... эсингдами... Қаттиқ бўрон кўтарилганди ўшанда. Қишда... Худди ҳозиргидек... «Лена, сизга бир гап айтмоқчиман» — деб бошлагандингиз.

— Мен ўшанда айтолмадим, чунки, — деб жавоб қилди Павел, — чунки ўшанда қўлингиз музлаб қолганди, уйга кириб тезроқ қўлингизни иситиб олишингизни истагандим...

— Энди бўрон халақит бермайди, айтаверинг!

— Ўзим ёлғиз қолганимда сизга кўп нарсаларни айтаман.

— Аммо мен эшитмайман.

— Сизга бир неча марта узундан-узун хат ёздим.

— Лекин мен хат олганим йўқ.

— Хатларни жўнатишга ботинолмадим.

Қўрқдим. Бир институтда бирга ўқиб, бир-биримизни ҳар куни кўриб туриб, яна хат ёзсам...

— Лена, Ленажон! — қўшни деразадан овоз эшитилди. — Овқат тайёр!

— Ҳозир бораман, ойи!.. Хайр. Ажойиб хатларингизни ва гулингизни, хашаки гулларни кутаман. Катта гулдаста бўлсин!

Кўп ўтмай хонамнинг ёғоч девори орқасида бўғиқ овоз ва идиш-товоқнинг тарақлаши эшитилди.

Вақт ўтиб боряпти. Кош қорайиб қолди. Мен эса ҳамон дераза олдида турибман.

Осмонда юлдузлар порлади. Зимзиё зулматда юлдузлар остида кемалар гудоги бошқача эшитилди. Қаёқлардандир ҳар хил товушлар — қўшиқнинг узуқ сўзлари, ўткинчининг шошилинч қадам товуши, бегона дераза пардаси орқасидан кулги эшитилди. Мен эса бировнинг ёрқин бахти тўғрисида, хурсандчилик нақадар ташвишли бўлиши тўғрисида ўйлардим.

Назаримда бу игахарчани аввалдан билгандек, меҳмонхонанинг шу хонаси ҳам танишдек ва Павлик билан Ленанинг суҳбатига ўхшаш гапларни аввал эшитгандек эдим. Балки мен ўзим ҳам Павел каби бир вақтлар кимларнидир кўзатганим ва қалбим шодлик, уятчанлик ва яхши сўзларга тўла бўлганлиги учундир. Кўп нарса айтгим келарди, лекин жим турардим. Хат ёзардим-у, жўнатмасдим...

Стол устидаги лампани ёқдим. Деразадан катта капалак учиб кирди. Стол устида парвона бўлиб, абажурга қўнди.

Уни оҳиста олиб, дераза олдига бордим:

— Уч, тунги меҳмоним!

Капалак парвоз қилиб яна чироққа қайтиб келди ва абажурга қўнди.

Мен уни яна қўлимга олдим.

Қаттиқ чийиллаш эшитилди. Мен яхшилаб кўриб олдим: елкасида бош суягини эслатувчи сариқ сурат бор. Олдинги қанотлари қора-қўнғир. Яна очиқ дераза олдига бордим. Уч! Капалак учиб кетди.

Шаҳар уйқуда. Сукунат. Бирдан Лена томондаги девор ёнида кимдир пианино чала бошлади. Таниш севимли куй. Охиригача чалишмади — куй бўлиниб қолди. Чалаётган одам ғоят масъюсланди ёки ниманидир эслаб, ўйланиб қолди. Мен пианино яна тилга кирармикин, деб кутдим. Бошқа сало чиқмади. Ёш бўлсанг, ҳали ёшлик ўтмаган бўлса — қандай яхши бу. Ленанинг гулларни кутиши нақадар яхши... Павелга эса гул териш, ҳаяжонланиш... келтириш, қўлига топшириш. Мен эса энди ухлашим керак.

Қўшни хонада чироқни ўчиришди: тахта йўлканинг нариги ёғида ойнадан ерга тушиб турган квадрат ёруғлик сўнди. Хонадаги чироқни ўчирдим. Шу заҳоти тахта йўлкада шошилинч қадам товушларини эшитдим. Кимдир деярли югуриб келарди. Мана, тўхтади. Хонамга нимадир учиб кириб, полга тушди. Оёқ товуши тез узоқлашди. Чироқни ёқдим — гулдаста! Дарҳол тушиндим. Дераза томон югурдим:

— Павел! Павел!

Кўчада ҳеч ким йўқ эди.

Кўзага оҳиста, чўзиб сув қуйдим. Бегона кишининг гулдастасини, унга авайлаб солдим. Бегона гулдаста!

БИРОВНИНГ ГУЛДАСТАСИ

Тонг отиб, қуёш қиздира бошлади, қуёш нурлари деразаларда, эшикларда акс этиб ўйнарди, дераза олдидан шиддатли учиб ўтаётган тоғ қалдирғочлари чийиллашарди, стол устида думалоқ чойнак пайдо бўлди, узоқдаги гудок ҳам энди дадил, қаттиқ ва кескин эшитилди.

Павел териб, адашиб менинг деразамга ташлаб кетган гулдаста — ёввойи наъматакнинг пушти гуллари, мовий рангдаги капалак гуллар — шу гулдаста сув солинган кўзачадан менга майин тикилиб турарди.

Ҳа, қўшни хонага кириб, гулдастани эгасига топшириш керак.

Гулларни авайлаб олдим, суви кўзачага тўкилсин деб оҳиста силкитдим. Силкитдиму... оппоқ дастурхонга иккита митти тўрт бурчак қоғоз тушди. Бу нима экан? Ҳайрон бўлиб тикилдим. Ҳар бир варақчада қандайдир белгилар кўринарди. Хатмикин? Дераза остидаги кечаги гаплар эсимга тушди: «Бир неча марта сизга узундан узоқ хат ёздим», — «Лекин мен олганим йўқ». — «Юборишга ботинмадим...» — «Ажойиб хатлар билан хашаки гулларни кутаман».

Бу хатни лупа остига қўйиб ўқиш ҳам қийин эди. Аммо қўлимда лупа бўлганда ҳам бировнинг хатини ўқимаган бўлардим. Варақчаларни олиб, гугурт қутисига солдим. Ҳаммасини эгасига бериш керак...

Ленанинг хонасида менга у институтда эканлигини айтишди. Гулларни қолдирайми? У ҳолда гул кимдан эканлигини қандай айтаман? Митти варақларни нима қилиш керак? Бошим қотиб, институтга жўнадим.

Бировнинг гулдастаси билан, йўловчилардан Педагогика институтига қандай борилади деб сўраб бегона шаҳарда юриш, кўчалар номини ўқиш ва бировларнинг муҳаббати ҳақида ўйлаш — ҳавас қиладиган иш эмас.

Чамаси Павлик ҳамма туйғуларини шу варақчаларда ифодалаган. Қандай қилиб ёздийкин? Микрофотография ёрдамидами? Шу икки хатни ёзиш, уни суратга тушириш, суратни қоғозга тушираётганда кичрайтириш учун озмунча меҳнат сарфламагандир. Худди фотоаппарат ёрдамида кичрайтирилган сўзлар хотиржам ва аниқ жаранглайдигандек... Яхшиси бу хатни институтда Ленага эмас, Павелнинг ўзига топширганим маъқул.

Шаҳарнинг сердарахт боғидан ўтиб, қўрққанимдан бирдан тўхтаб қолдим: микрохат солинган қути тушиб қолгандек туюлди. Йўқ, мана, турибди.

Чоғимда Павел Лена билан ҳар гал учрашганда улар уялишади: бир остона вужудга келади. Павел ундан сакраб ўтишга ботинмайди.

Мана, Педагогика институти: катта эшик қора эмандан ясалган, силлиқ мис тутқичлари қуёш нурида ялтирайди.

Институт қоровули — чолга кеча кечқурун кўрган йигитимнинг ҳамма белгиларини ҳафсала билан тасвирлаб бердим, лекин қоровул бу белгиларга қараб қайси Павелни чақиришини билмай қолди. Институтда ўқийдиган Павел деган йигитлар кам дейсизми? Яна бир дақиқа ўтса ноқулай аҳволда қолишим турган гап эди. Павел деган йигитлардан беш-ўнтаси мени ўраб олса, мен уларга гулдаста узатсам — бу кулгили ҳол эмасми? Нима қилай? Шундан кейин қоровулга кеча кечқурун студент қиз Ленани уйигача кузатиб қўйган Павелни кўрганлигимни айтдим.

(Давоми бор).

Жаҳон ойнаси

Қўл баланд бўлгач...

Амалда барча саноат моллари ва озиқ-овқат маҳсулотлари нархининг кескин равишда ошa бориши Япония парламентининг яқинда бўлиб ўтган сессиясида бюджет комиссияси мажлисидаги мунозараларнинг асосий темаси бўлиб қолди. Оппозиция депутатлари нефть магнатлари энергетика танглигидан нефть маҳсулотларининг нархини ошириш ва қўшимча фойда олиш учун фойдаланганликлари (ва бу билан мамлакатда пулнинг қадрсизланишини янада кучайтирганликларини) ишонарли далиллар билан исботлаб, айбдорларни жавобгарликка тортишни талаб қилдилар. Бироқ ҳукмрон либерал-демократик партия компаниялар раҳбарлигини парламентга «буни тушунтириб бериш учун»гина таклиф қилишга рози бўлди.

Амалдаги қонун-қоидаларига мувофиқ катта бизнес вакилларига жавобгарлик таҳдид қилмайди, шунинг учун бу ишни «текшириш», қўпол ҳазилдан нарига ўтмайди, деб фараз қилиш мумкин эди. Лекин прокуратурага прогрессив кучлар тўплаган рад этиб бўлмайдиган фактлар қисуви остида нефть фирмалари раҳбарларининг антимонополия ҳақидаги қонунни бузиши юзасидан текшириш бошлашга тўғри келди.

Масала англашиларлидай қўрингандир: айбдорлар жазоланиши, ҳукумат эса бунақа ишларнинг такрорланмаслиги учун тегишли чоралар кўриши керак эди.

Март ойининг иккинчи ярмида ҳукумат савдо-саноат палатасининг бошлиқларини нархларни камайтиришга қараб тутилган йўлни қўллаб-қувватлашга чақирди. Саноатчиларга энг муҳими оммавий норозилик уйғотадиган амалий ишлардан тийилишни тавсия қилдилар.

Бунақа чақириқларнинг бизнесменларга қандай таъсир қилаётганини кўрсатиш учун мисоллар келтиришга ҳожат йўқ. Кейинги воқеаларга қараганда маъмурларнинг ўзи парламент орқали жиноят қонунларига баъзи ўзгартиришлар киритиш ниятида юришибди. Улардан асосийлари «киши қадр-қимматига қасд қилиш» ва «ишлаб чиқариш сирларининг ошкор бўлишига» йўл қўймаслик чораларига тааллуқли.

Жамоатчилик бу юридик янгиликлар тагида нималар яшириниб ётганини жуда тез фаҳмлади, бу янгиликлар монополияларнинг халққа қарши қаратилган ишларини, йирик капиталнинг юқори мансабли ҳомийларини фош қилувчиларга қарши қаратилгани равшан бўлиб қолди. Мисол учун «Саноат сирларини сақлаш ҳақида»ги қонун корхона фаолиятини инспекция текширишидан ўтказишни, яъни ишчилар союзи ва бошқа жамоат ташкилотларининг атрофдаги муҳитни ифлослантиришда айбли бўлган кишиларни фош қилишини, меҳнатни муҳофаза қилишга эътибор бермаётган корхона эгаларини техника хавфсизлигига риоя қилишга мажбур этиш учун уриниш ва бошқа шу кабиларни жиноятга тенглаштиришмоқда.

Қонунчиликни «такомиллаштириш» саноатчиларга нархларнинг оширилишида қалбаки статистикаларни эълон қилиш, унинг сабабларини сохталаштириб кўрсатишлари учун имкон беради. Шу билан бирга у саноатчиларнинг ёлғончилигини фош қилиш учун уринувчиларга суд таъқиби билан таҳдид қилади. Айтгандай, деб қайд қилади шу муносабат билан «Иомиури» газетаси, ресторан ошпазлари қуймоқ тайёрлаш сирларини маълум қилаётиб хотиржам бўлишлари мумкин. Қонун уларга даҳл қилмайди.

Касаба союз, ёшлар, хотин-қизлар ва бошқа жамоат ташкилотлари жиноят қонунларининг янги лойиҳасини муҳокама қилаётиб, меҳнаткашлар ҳуқуқига қилинаётган навбатдаги ҳамлаларга қарши кенг ҳаракатни кулоч ёйдирмоқдалар.

Иосихиро ЯМАУТИ,
Япон журналисти.
Токио.

МЕТАЛЛУРГЛАР МУВАФФАҚИЯТИ

ПРАГА. Шимолий Чехиянинг Хомутов шаҳридаги трубопрокат заводининг коллективи шу йилнинг биринчи кварталида планда кўзда тутилганидан 3.200 тонна кўп қувур ишлаб чиқарди. Ана шу қувур статистик маълумот Чехословакия Компартияси XIV съездининг қарорларини амалга ошираётган ишчилар, техниклар, инженерларнинг фидокорона зарбдор меҳнатини кўрсатиб турибди.

Завод ғоят хилма-хил диаметрдаги ва профилдаги қувурларни ишлаб чиқармоқда. Бу корхона 84 йил муқаддам жаҳонда биринчи марта чоксиз пўлат қувурларни ишлаб чиқарди.

Корхона Совет Иттифоқининг дастлабки буюртмасини 1947 йилда қабул қилди. Ўша пайтдан буён СССРда газ ва нефть қувурлари ётқизиш ортиб борган сари бу буюртмалар мунтазам бўлиб қолди. Буюртмалар ҳажмининг катталиги ва доимо кўпайиб бораётганлиги завод олдида кенг истиқболларни очиб берди, унинг зўр бериб ривожланиш гарови бўлиб қолди. Бу буюртмалар хомутовлик металлургларга ишлаб чиқаришни узоқ муддатли планлаштириш, уни доимо кенгайтириш ва модернизациялаштириш имконини бермоқда. Маҳсулотнинг кўплаб ишлаб чиқарилаётганлиги унинг таннархини муттасил камайтиришни таъминламоқда.

АМСТЕРДАМ. Голландия пойтахти кўчаларида электр двигателли кичкина машиналарни [суратда] тез-тез кўриш мумкин. Ўзининг қулайлиги, тузилишининг оддийлиги ва тежамлилиги билан улар кўпгина автомобиль ишқибозларининг эътиборини тортаяпти.

АНЕФО—ТАСС фотоси.

ҚУРИЛИШ ИНДУСТРИЯСИ ОДИМЛАРИ

ВАРШАВА. Йирик уйсозлик комбинатларини қуриш — Польша қурилиш саноатини ривожлантиришнинг бош йўлидир. 1975 йилдаёқ Польша Халқ Республикасида 50 та ана шундай «уй-жой фабрикалари» ишлайди. Бу фабрикалар бир йилда 120 минг квартира тайёрлаб беради. 1980 йилга бориб уй-жой бинолари бутун ҳажмининг 80 проценти йирик панеллардан барпо этиладиган бўлади.

Варшавадаги лойиҳалаш-тадқиқот марказида енгил пўлат конструкциялар яратиш устида иш олиб борилмоқда. Келгуси йили ана шу енгил пўлат конструкциялардан дастлабки савдо объектлари қурилади. Бундай конструкциялар уй-жой қурилишида ҳам кенг қўлланилади. Масалан, улардан пойтахтнинг янги марказида баланд бинолар қурилади.

Шу билан бирга бинокорлик материаллари заводлари кенг кўламда реконструкция қилинмоқда ва модернизация этилмоқда. Шу йилнинг ўзидагина 17 та хона реконструкция қилинади. Технология жараёнларини механизациялаштириш ва автоматлаштириш асосида модернизация қилиш ривожлантирилмоқда. Бу соҳада Польша Халқ Республикасига қардош мамлакатлар — Чехословакия билан ГДР ёрдам бермоқда.

Буларнинг ҳаммаси мамлакат аҳолисига шу беш йилликда бир миллион 125 минг квартира топшириш имконини беради.

«Ажойиб кўрик»

ДЮССЕЛЬДОРФ. (ТАСС). «Бугунги Совет Иттифоқи» шиори остида Германия Федератив Республикасида ўтган Совет Иттифоқи савдо-саноат виставкаси бу ерда ўз ишини тамомлади.

Виставкани ГФРнинг турли шаҳарларидан келган 112 мингдан ортиқ киши кўрди.

Ғарбий Германия матбуоти виставканинг катта муваффақият билан ўтганлигини таъкидлаб, уни «СССР ютуқларининг ажойиб кўриги» деб атамоқда. Совет экспозицияси, — деб ёзади «Дюссельдорфер нахритен» газетаси, — СССР ҳаётининг турли соҳалари тўғрисида яққол тасаввур берди. Виставка сўзсиз катта муваффақият қозонди».

Дюссельдорфда виставка билан бир вақтда совет маданияти кунлари ҳам жуда муваффақиятли ўтди.

МУНЗИМ БУХОРИЙ — ЭРК КУЙЧИСИ

Шоир ва педогог Мунзим (Мирзо Абдувоҳид) Бухорийнинг ҳаёти ва ижодига оид янги материаллар йиғилди. Косиб ўғли Мунзим Бухорий (1877—1934) Бухорода очилган янги типдаги мактабларнинг дастлабки ўқитувчиларидан бири эди. Тожик совет адабиётининг асосчиси Садриддин Айний ҳам ўша мактабларда дарс берган.

С. Айний «Бухоро тарихига оид материаллар» номли илмий асарида шундай деб ёзади: «Бухоро революциясининг раҳбарларидан бири бўлган Мунзим инқилобий мавзуда кўпгина асарлар ёзди».

Мунзим Улуғ Октябрь революциясини зўр қувонч билан кутиб олди. Шоир ўзининг «Эй, мазлум Шарқ» (1919 йил) шеърида Ўрта Осиё халқларининг эрк учун курашида «мазлумларга қўлини чўзган улуғ оғамиз — рус халқи» бирга бораётганлиги ҳақида куйлайди.

Мунзим умрининг охиригача халқ учун ишлаб, халқ учун ижод қилди. У ўз шеърларида, публицистик ва илмий асарларида эркни шарафлади, Ленин билан партия мазлум халқларга берган озодликни куйлади.

(ЎзТАГ).

Спорт

ЯНА ИККИ ҒАЛАБА

Куни кеча «А» класс биринчи группа командалари ўртасида мамлакат биринчилигида қатнашаётган Тошкент Давлат университетининг баскетболчилари навбатдаги учрашувларини ўтказдилар. Улар «Ёшлик» спорт аренасида икки марта Донецк шаҳрининг «Авангард» командаси билан куч синашдилар.

Биринчи ўйин ниҳоятда кескин ўтиб, ҳамшаҳарларимизнинг озгина устунлиги билан уларнинг фойдасига тугади. Ҳисоб — 86:84. Такрорий беллашувда «Университет»нинг устунлиги яққол намоён бўлди. Тошкентликлар 98:85 ҳисобида ғалаба қозонишди.

ФИШЕР ЯНА ШАРТ ҚЎЙМОҚДА

6 июндан 30 июнгача Франциянинг Ницце шаҳрида ўтадиган навбатдаги Жаҳон шахмат олимпиадасида етмиш олти мамлакат, шу жумладан Америка Қўшма Штатлари ҳам иштирок этиш истагини билдирдилар. Аммо америкалик шахматчилар орасида Р. Фишер бўладими, йўқми — бу ҳали маълум эмас. Чет эл агентликларининг хабар беришларига қараганда ўзининг эски одатларига содиқ қолган жаҳон чемпиони олимпиадада иштирок этиш учун қатор шартларининг бажарилишини талаб қилмоқда. Жумладан, у ўз ўйинларининг барча шахматчилар мусобақалашадиган кўргазмалар Саройида эмас, бошқа бинода ўтказилишини талаб қилмоқда.

АВТОМОБИЛИСТ МАВҚЕИНИ ТИКЛАМОҚДА

Олий лига аёллар командалари ўртасида волейбол бўйича СССР чемпионатининг якунловчи тур ўйинлари Москвада қизғин давом этмоқда. Шуни айтиш керакки, аввалги турда ниҳоятда муваффақиятсиз қатнашиб, олий лигадан чиқиб кетиш хавфи остида қолган ҳамшаҳарларимиз бу сафар яхши ўйин кўрсатишяпти. Биз илгари волейболчиларимизнинг «Буревестник» (Ленинград) командаси устидан 3:2 ҳисобида ғалаба қозонганликлари ҳақида маълум қилган эдик. Навбатдаги учрашувда «Автомобилист» Ленинграднинг иккинчи командаси — «Спартак»ни ҳам мағлубиятта учратди. Ҳисоб 3:1 (16:14, 15:5, 14:16, 15:11). Ана шу икки ғалабадан сўнг ҳамшаҳарларимиз 5 очко тўплаб, ўз мавқеларини бироз яхшилаб олдилар.

Кеча «Автомобилист» донецклик клубдошлари билан ўйнади. Бугун эса Марказий армия спорт клуби волейболчилари билан куч синашади.

МАШҒУЛОТЛАР ҚИЗҒИН

Маданий-оқартув техникуми ўқувчиларининг физкультура билан яхши шуғулланишлари учун барча шарт-шароитлар яратиб берилган. Ўтган йили студентлар ўз кучлари билан битта баскетбол, иккита волейбол ва қўл тўпи ўйинлари учун спорт майдончалари бунёд этишди. ГТО комплекси секцияси жорий қилиниб, волейбол, стол тенниси, гимнастика, баскетбол, енгил атлетика, шахмат-шашка турлари бўйича машғулотлар жонланиб кетди.

Секцияларни бошқаришда Ў. Ҳошимов, А. Ҳамидов, М. Умаров, С. Юсупов каби кўпгина спортчи инструкторлар тайинланди.

Ўтган ўқув йилида ёшлар физкультуранинг барча тури бўйича ГТО комплекси мусобақаларида иштирок этиб, яхши натижаларни қўлга киритишди.

Шу кунларда техникумда юздан ортиқ студент биринчи ва иккинчи разрядлидир. Шунингдек, 130 дан зиёд студент ГТО нормаларини бажарган.

Яқинда студентлар шаҳарчаси ётоқхоналари ўртасида спортнинг 8 тури бўйича ўтказилган спартакиадада маданий-оқартув техникуми студентлари учинчи ўринни эгаллашди. Собир Раҳимов районий бўйича ўтказилган «Балли, йигитлар» спорт мусобақасида ҳам ана шу техникум ёшлари актив қатнашиб, умумкоманда ҳисобида иккинчи ўринни эгаллашди. Техникумга фахрий ёрлиқ ва вимпеллар берилди.

Физкультура ишларини янада жонлантириш юзасидан янги жиҳозлар олинмоқда.

Р. ТЎЛАГАНОВ,
А. ЖЎРАБОЕВ.

СУРАТДА: физкультура ўқитувчиси Ў. Ҳошимов кутубхона бўлими студенти Т. Андашева билан машғулот ўтказаяпти.

А. Жўрабоев фотоси.

МЕБЕЛЧИЛАР ТАКЛИФ ЭТМОҚДА

Олмалиқ мебель фабрикасида уйда тутиладиган янги хонаки наборлар ишлаб чиқаришга тайёргарлик кўрилмоқда. Китоб жовони, сервант, телевизор остига қўйиладиган тумбочка, овқатланиладиган стол, диван-кровать, креслолар ва журнал қўйиладиган столчадан иборат бу гарнитурни Бутуниттифоқ мебель конструкторлик-технология лойиҳа институти яратган.

Набор мебели полиэфир лок билан пардозланган бўлиб, фойдаланишга қулай ва мода талабларига жавоб беради. Корхона коллективи бу йил икки мингта ана шундай комплект тайёрлайди, келгуси йили эса тўрт баравар ортиқроқ комплект тайёрлаб беради.

Олмалиқ фабрикасининг мастерлари харидорларга хоналар учун тўрт турдаги наборларни таклиф этмоқдалар.

[ЎзТАГ].

РЕКЛАМА ВА ЭЪЛОНЛАР

ТЕАТР

НАВОИЙ НОМЛИ ДАВЛАТ АКАДЕМИК КАТТА ТЕАТРИДА — 11|IV да **Аида**, 12|IV да **Флория Тоска.**

ҲАМЗА НОМЛИ ЎЗБЕК ДАВЛАТ АКАДЕМИК ДРАМА ТЕАТРИДА — 11|IV да **Абу Райҳон Беруний**, 12|IV да **Комиссия.**

МУҚИМИЙ НОМЛИ ЎЗБЕК ДАВЛАТ МУЗИКАЛИ ТЕАТРИДА — 11|IV да **Фарғона тонг отгунча**, 12|IV да **Олифта.**

ЎЗБЕК ДАВЛАТ «ЁШ ГВАРДИЯ» ДРАМА ТЕАТРИДА — 11|IV да **Мудҳиш вазият**, 12|IV да **Ташвишланманг, онажон!**

МАРКАЗИЙ «ПАХТАКОР» СТАДИОНИДА

12 АПРЕЛЬ КЕЧ СОАТ 7 ДА

СССР биринчилиги учун олий лиганинг

«ЗЕНИТ» (Ленинград) — **«ПАХТАКОР»** (Тошкент)

КОМАНДАЛАРИ УРТАСИДА

ФУТБОЛ

Билетлар сотилмоқда.

МУҚИМИЙ НОМИДАГИ ЎЗБЕК ДАВЛАТ МУЗИКАЛИ ТЕАТРИДА

12, 13, 19 АПРЕЛДА

ЯНГИ СПЕКТАКЛЬ

ЎЗБЕКИСТОН ССР ВА ЎЗБЕКИСТОН КОМПАРТИЯСИНИНГ 50-ЙИЛЛИГИГА БАҒИШЛАНАДИ

Ф. МУСАЖОНОВ асари

Ўзбекистон ССР да хизмат кўрсатган артист Н. ХАЛИЛОВ ва А. МУҲАМЕДОВ музикаси.

Шеърлар Пўлат МУМИНники.

„ОЛИФТА“

2 пардали 8 кўринишли музикали комедия.

Саҳнага қўювчи режиссёр — СССР халқ артисти, СССР Давлат мукофоти ва Ҳамза номли Ўзбекистон ССР Давлат мукофоти лауреати РАЗЗОҚ ҲАМРОЕВ.

Дирижёр — Э. ТОШМАТОВ.
Рассом — А. АЛЛАБЕРГАНОВ.
Балетмейстер — Ю. ИСМАТОВА.
Хормейстер — Л. САЪДУЛЛАЕВ.
Концертмейстер — А. МАЛИНА.
Режиссёр ассистенти — Р. МУҲИДДИНОВА.

Билетлар сотилмоқда.

«Узбекконцерт»

СВЕРДЛОВ НОМЛИ КОНЦЕРТ ЗАЛИДА

12, 13 АПРЕЛЬ КЕЧ СОАТ 8 ДА

ЛИВАН «КАРАКАЛЛЫ» РАҚС АНСАМБЛИНИНГ

ГАСТРОЛЛАРИ

Билетлар кундуз соат 2 дан бошлаб ҳар куни сотилади.

ҲАВО ТРАНСПОРТИ ПАССАЖИРЛАРИ УЧУН МАЖБУРИЙ ҚОИДАЛАР

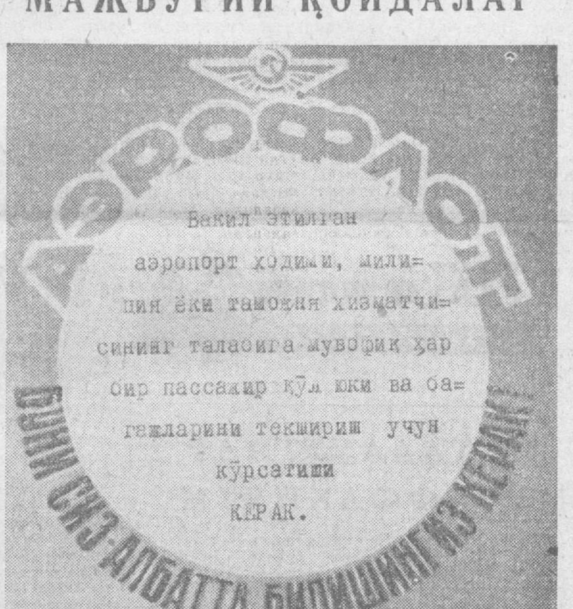

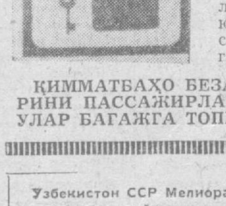

— Таможня назорати, зарур бўлган тақдирда пассажирни шахсан текшириш, учиш хавфсизлигини таъминлаш, пассажирлар ва кема экипажлари аъзолари соғлиги, ҳамда ҳаётини муҳофаза қилиш мақсадида йўловчиларнинг қўл юклари, багажларини ва ўзларини шахсан текшириш қоидаларига амал қилган ҳолда ўтказилади.

ҚИММАТБАҲО БЕЗАКЛАР, ПУЛ ҲАМДА ҲУЖЖАТЛАРИНИ ПАССАЖИРЛАР ЎЗЛАРИДА САҚЛАЙДИЛАР. УЛАР БАГАЖГА ТОПШИРИЛМАЙДИ.

Узбекистон ССР Мелиорация ва сув хўжалиги министрлигининг

«УЗВОДПРИБОРАВТОМАТИКА» ЛОЙИҲА КОНСТРУКТОРЛИК-ТЕХНОЛОГИК БЮРОСИГА

лойиҳа бош конструкторлари, сектор мудирлари, етакчи конструкторлар, етакчи инженерлар, катта инженерлар, телемеханика, автоматика, алоқа, механика, асбобсозлик: стандартмас ускуналар, металларни совуқ усулда ишлаш технологияси, гидромелиоратив қурилиш, контроль-ўлчов асбоблари ва автоматика мутахассисликлари бўйича I, II категория конструкторлари, копировкачилар (иш ҳақи ишбай), стандартлаш бўйича мутахассислар

КЕРАК

Уй-жойга муҳтож бўлганлар 2—3 йил мобайнида турар жой билан таъминланадилар.

Тошкент шаҳар, Пролетар кўчаси, 4-уй — Аҳолини ишга жойлаштириш ва кўчириш бўйича шаҳар бюроси, ҳамда район ижроия комитетлари ҳузуридаги бюроларга мурожаат қилинг.

ДИҚҚАТ!

«ГЛАВТАШКЕНТСТРОЙ»

Парадлар хиёбони, 5-уйдан ГЛИНКА КЎЧАСИ, 3«а»-УЙГА

КЎЧИБ ЎТДИ

Почта индекси 700101.

Тошкент шаҳар Ижроия Комитети Маданият бошқармасининг коллективи бошқарманинг бош бухгалтери У. Р. Турдиматовга отаси

Рўзимат ТУРДИМАТОВнинг

вафот этганлиги муносабати билан чуқур таъзия изҳор қилади.

159-қурилиш трестининг 13-қурилиш бошқармаси коллективи комсомол ташкилотининг секретари Ғ. Расуловага отаси

Тожибой РАСУЛОВнинг

вафот этганлиги муносабати билан чуқур таъзия изҳор қилади.

Светофор

Тўққизинчи сон

Тартибни бузганлар

ҲАЙДОВЧИЛАР... транспортни маст ҳолда бошқарганликлари учун собиқ шофёрлар А. Шодмонов, (Жилстрой тресги қурилиш-монтаж бошқармаси), А. Кряжов (2505-автоколоннаси), А. Женаров (Узкультстрой ремонт қурилиш бошқармаси), А. Қодиров (Ташпассавтотранс 1-автокобинати К. Темирбеков («Главташкентстрой» 2-автобазаси), В. Жабровец (шаҳар марказлашган юк ташиш автотрести 3-автокомбинати) лар икки йилга ҳайдовчилик ҳуқуқидан маҳрум қилиндилар. Шунингдек, уларнинг ҳар бири 10 сўмдан 20 сўмгача жарима тўлашди.

7-автодормехбазанинг шофёри Г. Куземяткин иккинчи марта маст ҳолда транспортни ҳайдаганлиги сабабли беш йил муддат билан рулга ўтирмайдиган бўлди ва ундан 30 сўм жарима ундириб олинди.

Ҳайдовчи С. Тожиев эса, (Ташпассавтотранс 6-таксопарки) қарама-қарши келаётган транспортга томон юриш қоидасини қўпол бузганлиги учун бир ойга машинани бошқариш ҳуқуқидан ажралди. Шундан кейин у йўл ҳаракати қоидаси бўйича қайта синовдан ўтиши лозим. Унинг ҳамкасби Л. Лазуткин (5-таксопарк) транспортни тўхтатиш ва тўхташ жойи қоидаларига риоя қилмаганлиги туфайли 2 ойга, П. Жихаров (3-таксопарк) йўл белгиларини менсимаганлиги ва А. Колобов (3-таксопарк) тезликни меъёридан оширганлиги учун 1 ой муддатга ҳайдовчилик ҳуқуқидан маҳрум бўлдилар.

ПИЁДАЛАР... «Метрострой» монтажчиси Г. Дгебуадзе, Чимкент автомобиль корхонасининг мастери А. Попов, Самарқанд педагогика институти ўқитувчиси А. Ёқубов, «Узглавреспром» бирлашган дирекцияси таъминот бўлими ходими В. Егерь, 119-мактаб завхози В. Аличков, Консерва заводи ўт ёқувчиси А. Иноқовларнинг ҳар бири кўчаларнинг ўтиш жойлари қоидасини бузганлиги туфайли 3 сўмдан жарима тўлашга мажбур бўлди.

Суд залидан

МАЗ—503 «37—54 ТНЗ» юк автомашинаси ҳайдовчиси И. Калашников Чилонзор кўчасидан соатига 78 километр тезликда борар эди. Шунда у кутилмаганда йўлнинг ўтиш жойида пиёда Умаровни уриб юборади. Жабрланувчи зудлик билан шифохонага ётқизилса-да, у ерда ҳаёт билан видолашди. Чилонзор район халқ суди шошқалоқ ҳайдовчи И. Калашниковни бу айби учун 4 йилга озодликдан маҳрум этиш ҳақида ҳукм чиқарди. У бу жазони ўтаб чиққандан кейин, 2 йил мобайнида транспорт рулига ўтирмайди.

Автомобиль ҳаваскорлари, сизлар учун

Техника кўриги бормоқда. Автомобиль ҳаваскорларига янада қулайлик яратиш мақсадида шахсий транспорт эгаларининг йил давомида техника кўриклари ўтказиш тартиби ҳақидаги қоидалари ўзгартирилди. Шахсий транспорт воситалари техника хизмати станциясида кўрикдан ўтказилгач, яна уларни ремонт қилиш ёки тартибга келтиришга зарурат туғилиб қолса, автомашина ва мотоцикл эгаларига жорий этилган намунали справкалар берилади. Бу справкаларни тақдим этиш билан Давлат автоинспекцияси ходимлари шахсий транспорт эгаларининг техника паспортига техника кўригидан ўтказилган деган белги қўйиб беришади. Справкаларнинг ишга яроқли муддати бир ойга мўлжалланган.

Ҳайдовчилар диққатига

Ишлаб чиқариш билан боғлиқ бўлган ер қазиш ишлари бажарилаётганлиги туфайли Шахмат кўчасида вақтинча транспорт ҳаракати тўхтатиб қўйилди.

«Север» кўчасининг чап томони ҳам транспорт ҳаракат қилмаслиги учун беркитиб қўйилди (Жомий майдони томондан).

Янка Купала, «Депо», Богдан Хмельницкий кўчаларида ишлаб чиқариш билан боғлиқ бўлган турли ишлар амалга оширилмоқда. Шота Руставели — Волгоград, Шота Руставели — Муқимий, Шота Руставели, — Ивлев, Лоҳутий—Пролетар, Энгельс—Навоий кўчаларининг чорраҳаларида, шунингдек, Сапёрлар, Горький майдонларида ҳам ана шундай юмушлар бажарилмоқда.

Бизга жавоб берадилар

«Тошкент оқшоми»нинг шу йил 25 январь сонида босилган мақола юзасидан Чкалов номли авиация заводининг транспорт цехи маъмурияти қуйидагиларни билдиради: ГАИ маъмурий комиссияси томонидан транспортни маст ҳолда бошқаргани учун икки йилга шофёрлик ҳуқуқидан жудо қилинган Гаптуллиннинг ножўя хатти-ҳаракати умум мажлисда кўриб чиқилди.

Гаптуллин декабрь ойи мукофотидан маҳрум қилиниш билан бирга, унга виговор берилди.

Диққатингизни жалб этамиз

ҲАРАКАТ ХАВФСИЗЛИГИ ВА САНИТАРИЯ МАДАНИЯТИ УЧУН

Шаҳар транспорт хўжаликлари ва корхоналари, Давлат автоинспекцияси раҳбарларининг яқинда Узбекистон КП Октябрь район комитети мажлислар залида бўлиб ўтган йиғилиши кун тартибидан ана шу масала катта ўрин олди. Чиндан ҳам ҳар ҳафтада минглаб ҳамшаҳарларимиз қўлларига белкураклар олиб, ахлатларни йиғиш учун пойтахт кўчаларига чиқишади. Октябрь район меҳнаткашларининг «Шаҳримизни обод ва кўкаламзорлаштиришга ҳаракат қилайлик!» деган ватанпарварлик ташаббуси билан майдонга чиқиши бу яхши, албатта. Бироқ...

Қайси бир хонадон эгаси ўз уйини тозалаб, чиққан ахлатни бошқалар остонаси остига ташлайди? Тўлдирилган протоколларни варақлаганда ана шундай кўнгилсиз воқеалар бўлаётганига яна бир бор ишонч ҳосил қиласан, киши.

«Ташпромстрой» тресги 50-қурилиш-монтаж бошқармасининг участка бошлиғи А. Ли буйруғи билан УзССР қурилиш министрлиги 11-автобазаси ҳайдовчилари И. Кўканбоев ва Р. Алуғбоев Ипподром майдонидан икки қадам нарида қурилиш чиқиндиларидан «ўтиб бўлмас қўрғон» бунёд этдилар. Дубицкий кўчасининг икки томони ҳам хўжалик ва қурилиш чиқиндилар уюмидан юриб бўлмайдиган ҳолга келтирилган. Ипподром кўчаси ва Крупская, Пролетар кўчаларининг кўпгина жойларини ҳам ана шундай ахлат уюмлари «безаб» турибди. 19 февралда сув шохобчалари тозалангандан кейин, бу кўчалардаги ахлат уюмлари яна икки бараварга баландлашди десак, янглишмаймиз.

Текис асфальт ва ўтказилган дарахт кўчатларини кўрганда ҳайдовчилар кўзлари қувнаб кетади. Лекин, юқорида айтиб ўтилган нохуш манзаранинг айбдорлари ишидан ранжиб, минг бор афсус қиласан. Бундай ножўя иш фақат ҳайдовчилар айби билан бўлаётгани йўқ. Шунинг учун ҳам ҳаракат хавфсизлиги ва санитария маданияти масаласининг бу йиғилиш кун тартибига қўйилиши бежиз эмас эди.

Фараз қилиб кўрайлик. Ҳайдовчи кўчадаги ахлат уюмини айланиб ўтаман деб рўпарадан келаётган машинага уриб олди. У айбдор. Бу шубҳасиз, албатта. Аммо статистик ҳисоботларнинг «сабаби» дейилган графасига қолдирилган қисқа жойга ахлат келтириб тўкдирган корхона бошлиғи, уй комитети раиси ва хонадонларда истиқомат қилувчи айбдорлар барчасининг фамилиясини ёзиб бермайди-ку ахир. Ваҳоланки, уларнинг айби туфайли содир бўлаётган йўл ҳаракати кўнгилсиз ҳодисалари натижасида қанчадан-қанча кишилар азият чекишяпти.

СУРАТЛАРДА: Ипподром территориясидаги нохуш манзарадан бир кўриниш; Крупская ва Полторацкий кўчалари бурчагидаги ахлат уюмлари.

М. Татарников фотоси.

Бу сонни Тошкент шаҳар ижроия комитети ички ишлар бошқармаси ГАИси агитация ва пропаганда бўлимининг ходими Л. Оффенгенден тайёрлади.

Ҳар тўғрида

ЧЎНТАККЕСАРЛАР УЧУН ЖАННАТ

СТОКГОЛЬМ. Швед полицияси жамоатчиликни чўнтаккесарлардан эҳтиёт қилиш учун катта кампанияни бошлаб юборди. Бутун мамлакатга гражданларни огоҳлантирувчи ўн минглаб «Эҳтиёт бўлинг! Ҳамма ерда чўнтаккесарлар бор!» деган эълонлар ёпиштириб ташланган.

«Ҳозирги жамиятимиздаги тиқилинчлик ва шошма-шошарлик чўнтаккесарлар ўз ишини осонликча бажаришлари учун қўл келди», — деб таъкидлайди «Сконска дагбладет» газетаси. Киссавурлик йилига тахминан 6 процент ўсяпти. Полициянинг ўйлашича, кўзга кўринарли жойларга осиб қўйилган ранг-баранг эълонлар шведларни ҳамиша уларнинг чўнтаги ва сумкасини ўғри уриб кетиш хавфи борлигидан огоҳлантириб туради.

ТУЯҚУШДАН ДАРОМАД

ПРАГА. Готвальдов шаҳрининг ҳайвонот боғидаги эму туяқуши баҳорнинг дастлабки кунларида 16 бола очди.

Шаҳарнинг ҳайвонот боғи Австралия туяқушига мансуб бўлган бу қушни кўпайтирадиган Чехословакиядаги ягона зоология муассасасидир. Туяқуш ҳақли равишда дунёдаги энг йирик паррандалардан бири деб ҳисобланади. Бултур ҳайвонот боғининг ходимлари эмудан 24 бола олишга ҳамда уларни сақлаб қолишга муваффақ бўлди. Қушчаларнинг ҳаммаси Готвальдов ҳайвонот боғида яшаб қолгани йўқ. ЧССР зоологлари уларни бошқа экзотик қуш ва ҳайвонларга алмаштирадилар ёки бошқа мамлакатларга фойдаси билан сотадилар. Бу йил Готвальдовда эмудан ўттизта бола олиш мўлжалланмоқда.

(ТАСС).

Редактор
С. М. КАРОМАТОВ.

ЭРТАГА „ЗАНГОРИ ЭКРАН"ДА

12 АПРЕЛЬ — ЖУМА
КОСМОНАВТИКА КУНИ

Биринчи программа. Москва кўрсатади. 12.00 Кўрсатувлар программаси. 12.05 Рангли телевидение. Эрталабки гимнастика машғулотлари. 12.20 Янгиликлар. 12.30 Ўқувчилар учун. «Бургутчалар парвозга шайланади». 13.00 Рангли телевидение. Телевизион спектакль. 14.30 Ленин мукофотига номзодлар. И. Авижюс. «Тўғилган қон». К. Қулиев. «Ер ҳақида китоб». 15.00 Москва кундузги кўрсатувларининг охири. 17.55 Кўрсатувлар программаси. 18.00 Янгиликлар. **Тошкент кўрсатади.** 18.10 Кўрсатувлар программаси. **Рус тилида:** 18.20 Ўсмирлар учун. «Старшеклассник» программаси. 19.00 Футбол бўйича СССР чемпионати. **«Пахтакор» — «Зенит»** (Ленинград) Марказий «Пахтакор» стадионидан олиб кўрсатилади. Танаффус вақтида «Ахборот» информацион программаси. **Ўзбек тилида:** 20.45 «Ахборот» информацион программаси. 21.05 «Ўзбекистон чорвадори» программаси. 21.35 Адабий театр. Мирзо Турсунзода. «Ленин ҳузурида». **Москва кўрсатади.** 22.00 «Вақт» информацион программаси. **Тошкент кўрсатади.** 22.30 Чолғу куйларидан концерт. **Москва кўрсатади.** 22.55 Рангли телевидение. Хоккей бўйича жаҳон чемпионати. **Швеция—СССР** терма командалари. Финляндиядан олиб кўрсатилади. 01.15 Кўрсатувлар программаси.

Иккинчи программа. Тошкент кўрсатади. 11.30 А. Фадеев «Ёш гвардия» романида ёшлар образи. Адабиётдан ўқув кўрсатуви (рус тилида). 12.00 «Ўлик малика ва етти баҳодир ҳақида эртак». Алишер Навоий номли Ўзбек Давлат Академик опера ва балет Катта театрининг балет спектакли. **Москва кўрсатади.** 18.15 СССР мудофаа министрлиги ҳарбий-ўқув юртлари бош бошқармаси бошлиғи, генерал-полковник М. Т. Танкаевнинг матбуот конференцияси. 18.40 «Рус тили». 19.25 «Социализм дунёси». 19.55 Рангли телевидение. Ўқувчилар учун. «Орлёнок» телестудиясининг концерт зали. 20.30 Рангли телевидение. «Пятигорскга таклиф этамиз». Ҳужжатли фильм. 20.40 Рангли телевидение. Болалар учун мультфильм. 20.50 Рангли телевидение. «Инсон, Ер, Коинот». Кўрсатувни Совет Иттифоқи Қаҳрамони, космонавт-учувчи В. И. Севастьянов олиб боради. 21.30 П. И. Чайковский номли V Халқаро конкурс олдидан **Тошкент кўрсатади.** 22.00 «Ҳужжатли фильмлар экрани» (ўзбек тилида). 22.30 **Москва кўрсатади.**

Учинчи программа. 19.00 дан Тошкент кўрсатади.

Тошкент оқшоми 4 бет.
11 АПРЕЛЬ, 1974 й.

ОРГАН ТАШКЕНТСКОГО ГОРКОМА КП УЗБЕКИСТАНА И ТАШГОРСОВЕТА

БИЗНИНГ АДРЕС: 700.000; ТОШКЕНТ, ГСП, ДЗЕРЖИНСКИЙ КЎЧАСИ, 15-УЙ.

ТЕЛЕФОНЛАР: коммутатор—33-02-49 дан 33-02-58 гача, Эълонлар бўлими—33-81-42.

Р—03384. Узбекистон Компартияси Марказий Комитети нашриётининг босмахонаси, Тошкент шаҳри. ИНДЕКС 64579. Нашр А—3074.